

ingediend op **1725** (2022-2023) – Nr. 1
26 mei 2023 (2022-2023)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Koen Daniëls, Katrien Schryvers en Freya Saeys

over de uitvoering van de aanbevelingen
van de Onderzoekscommissie
naar de veiligheid in de kinderopvang

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Veerle Geerinckx, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Jeremie Vaneeckhout;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier, Jeroen Tiebout;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gweny De Vroe, Emmily Talpe;

Johan Danen, Celia Groothedde;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

I.	Toelichting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	5
1.	Investeren in kwaliteit en uitbreidingsbeleid	5
2.	Vergunningenbesluit.....	7
3.	Voorgestelde decreetswijzigingen.....	8
4.	Ratio	8
5.	Doorgaande lijn	8
6.	Toekomstwerf	9
II.	Toelichting door Bruno Vanobbergen, waarnemend administrateur-generaal van het Agentschap Opgroeien	10
1.	Stand van zaken	10
1.1.	Cijfers	10
1.2.	Herevaluatie.....	10
1.3.	Handhaving, schorsingen en opheffingen	10
1.4.	Aantal plaatsen en locaties.....	10
1.5.	Starters en stoppers.....	10
1.6.	Meldingen personeelstekort.....	11
2.	Analyse meldingen behandeld als gevaarsituatie	11
3.	Handhaving.....	11
3.1.	Toepassing van het voorzorgsprincipe	11
3.2.	Versterking beheer voorzieningen en klantenbeheer.....	11
3.3.	Samenwerking met het VECK	11
3.4.	Samenwerking met het parket.....	11
4.	Ondersteuning.....	12
4.1.	Actieve openbaarheid	12
4.2.	Ondersteuning voorzieningen bij handhaving.....	12
4.3.	Beleidsvoerend vermogen	12
4.4.	Preventief inzetten op toezicht, veiligheid en pedagogisch handelen.....	12
4.5.	Vervangcapaciteit	13
5.	Tevredenheidsmeting	13
III.	Toelichting door Leo Van Loo, crisismanager van het agentschap Opgroeien	13

IV.	Toelichting door Karine Moykens, secretaris-generaal van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	14
1.	Zorginspectie vandaag	14
2.	Versterking Zorginspectie	14
3.	Actieve openbaarheid	14
4.	Evaluatie MeMoQ	15
5.	Aanbeveling over de hervorming van inspecties	15
6.	Meldingsplicht en hogere alertheid	16
7.	Samenwerking Zorginspectie en het agentschap Opgroeien	16
V.	Vragen van de leden	16
1.	Vragen van Freya Saeys	16
2.	Vragen van Celia Groothedde	18
3.	Vragen van Hannes Anaf	20
4.	Vragen van Koen Daniëls	21
5.	Vragen van Ilse Malfroot	23
6.	Vragen van Katrien Schryvers	25
VI.	Antwoorden van Bruno Vanobbergen	27
VII.	Antwoorden van Leo Van Loo	29
VIII.	Antwoorden van Karine Moykens	29
IX.	Antwoorden van minister Hilde Crevits	31
X.	Replieken	32
	Gebruikte afkortingen	38
	Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding hield op 25 april 2023 haar derde gedachtewisseling over de uitvoering van de aanbevelingen van de onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang.

De commissie wisselde van gedachten met:

- Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- Karine Moykens, secretaris-generaal van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- Bruno Vanobbergen, waarnemend administrateur-generaal van het agentschap Opgroeien;
- Leo Van Loo, crisismanager van het agentschap Opgroeien.

De eerste gedachtewisseling vond plaats op 11 oktober 2022 en de tweede op 20 december 2022. De verslagen van die gedachtewisselingen zijn verspreid als *Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1469/1 en 1566/1.

De verslagen en andere relevante documenten van de Onderzoekscommissie naar de veiligheid van de kinderopvang zijn verspreid als *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1176/1-14.

De presentatie is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlament.be.

I. Toelichting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Minister *Hilde Crevits* zegt dat ze de antwoorden op de elf vragen om uitleg die naar deze gedachtewisseling zijn verwezen zoveel mogelijk heeft verwerkt in de presentatie. Het is de derde keer dat de stand van zaken van het actieplan 'Kinderopvang, veilig en toekomstgericht' wordt besproken. De minister start met een overzicht van wat er gedaan is en van de effecten ervan. Er vond recent een vergadering van de toekomstwerf kinderopvang plaats waar de hele sector de conclusies bespreekt. De conclusies van de toekomstwerf zullen samen met de benchmarkstudie besproken worden.

Een eerste thema waaraan wordt gewerkt is de verhoging van de financiële weerbaarheid en de loon- en arbeidsvoorwaarden. Het tweede is het verhogen van de veiligheid en het verbeteren van de handhaving. Het derde thema is het allesomvattend toekomstplan voor de kinderopvang met maatregelen op korte maar ook op langere termijn. Alles past in de aanbevelingen van de Onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1176/14).

1. Investeren in kwaliteit en uitbreidingsbeleid

Het was dringend nodig om de financiële weerbaarheid te verhogen. Een bewijs daarvan is de daling in opvangplaatsen in 2022. Door de toepassing van het voorzorgsbeginsel zijn een aantal initiatieven geschorst en gesloten. Er gingen vooral plaatsen verloren in de gezinsopvang en in de opvang zonder subsidie of met enkel de basis-subsidie.

In 2023 zijn maatregelen genomen om de financiële weerbaarheid gevoelig te verhogen. Op 1 januari 2023 is de subsidie voor meer dan 44.000 plaatsen verhoogd, bijna de helft van alle plaatsen in de sector. Die verhoging is gebeurd met twee maatregelen. Ten eerste is de basissubsidie in trap 1 met 50 procent verhoogd, wat impact heeft op de financiële leefbaarheid van de plaatsen die enkel met de

basissubsidie werken. Dat is gebeurd op expliciete vraag van heel wat initiatieven. Ten tweede is de inkomensgerelateerde subsidietrap 2B afgeschaft waardoor alle subsidies trap 2 zijn. Dat betekent voor die plaatsen een verhoging van de subsidie met ongeveer 2000 euro per jaar per plaats. Die verhoging is gekoppeld aan betere loon- en arbeidsvoorwaarden waardoor het loon voor de kinderbegeleider op die plaatsen stijgt tot 600 euro bruto per maand. Een kinderbegeleider met tien jaar ervaring heeft een loon van gemiddeld 3100 euro bruto. Het budget voor deze twee maatregelen bedraagt 48 miljoen euro.

Op basis van de begroting 2023 zijn er twee oproepen gelanceerd om om te schakelen naar plaatsen met een hogere subsidie. Er was eerst de oproep voor de omschakeling van de bestaande plaatsen zonder subsidie op trap 0 naar de basissubsidie op trap 1. Die oproep liep tot 24 maart 2023. Er waren aanvragen voor 3694 plaatsen. Volgens de cijfers van het agentschap Opgroeien hebben 61,3 procent van de organisatoren die in aanmerking kwamen, een aanvraag gedaan. Alle aanvragen die tot nu toe door het agentschap Opgroeien werden behandeld, kregen een positieve beslissing. Voor 1 mei 2023 zal over alle aanvragen zijn beslist.

De oproep voor de omschakeling van plaatsen van basissubsidie op trap 1 naar de inkomensgerelateerde subsidie op trap 2 liep tot 31 maart 2023. Een belangrijke nuance is dat de steden Antwerpen, Brussel en Gent niet zijn inbegrepen omdat ze een aparte oproep hebben gekregen die nog loopt, nadat er samen afspraken zijn gemaakt op basis van de convenanten. De antwoorden worden verwacht tegen 22 mei 2023. Het aantal aanvragen zonder de grootsteden bedraagt 535 voor in totaal 8791 plaatsen. Over de omschakeling van opvangplaatsen met een basissubsidie naar een inkomensgerelateerde subsidie wordt eind juni 2023 een beslissing genomen.

Het beslissingskader voor deze oproep is beschikbaar op de website van Kind en Gezin. Er wordt voorrang verleend aan aanvragen van opvanglocaties waar de IKT-mix wordt toegepast en waar met twee prijssystemen wordt gewerkt. Als alle aanvragen met IKT-mix zijn behandeld, komen de aanvragen aan bod die volledig werken met een vrije prijs. Zowel in de groep van opvanglocaties die werken met IKT-mix als in de groep van opvanglocaties die werken met vrije prijs, worden de aanvragen geordend op basis van de startdatum van de opvang. Er zijn een aantal uitsluitingscriteria. Die criteria zijn noodzakelijk om de subsidies te kunnen toekennen aan organisatoren die voldoende beleidsvoerend vermogen hebben en om de bijkomende dienstverlening op korte termijn te kunnen realiseren. Opvanglocaties kunnen worden uitgesloten door een lopend handhavingstraject en de organisator wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht.

Het aantal aanvragen voor deze oproep weerspiegelt dat de sector vragende partij is voor de omschakeling van trap 1 naar trap 2. Er is budget voor drieduizend plaatsen in 2023. Minister Hilde Crevits heeft bijkomend budget aan de Vlaamse Regering gevraagd om eventueel meer plaatsen te kunnen financieren. Voor 2023 zijn er middelen om meer aanvragen goed te keuren maar vanaf 2024 zijn er bijkomende middelen nodig. Daar moet zekerheid over zijn vooraleer aan meer dan drieduizend plaatsen goedkeuring kan worden verleend. Daarom heeft minister Hilde Crevits reeds bijkomend budget gevraagd voor 2024.

De organisatoren die een aanvraag hebben gedaan voor een omschakeling van trap 1 naar trap 2, is gevraagd naar hun motieven. Het was geen criterium voor het scoren van de oproep. In 433 van de 535 aanvragen – of meer dan 80 percent van de aanvragen – wordt de aanvraag gedaan om de ratio te kunnen verlagen. In 429 aanvragen wil men het pedagogisch project versterken. In 380 aanvragen wil men de ondersteunings- en opleidingsmogelijkheden van het personeel verbeteren en in 278 aanvragen is de motivatie betere loon- en arbeidsvoorwaarden.

Veel van de organisatoren, zeker bij de IKT-mix, zijn verplicht om lonen aan de hoogste schalen te betalen, maar ze kunnen dat niet volhouden omdat ze voor een deel van de plaatsen maar de basissubsidie krijgen. Daarom hebben die plaatsen voorrang. Dat verklaart waarom minder organisatoren aangeven dat ze met de subsidie de loon- en arbeidsvoorwaarden willen verbeteren. Het aantal plaatsen met inkomensgerelateerde subsidie zal door deze oproep stijgen van 73,2 tot 76,5 procent. Hierin zijn de voorlopig drieduizend extra plaatsen meegerekend.

De regelgeving voor de inkomensgerelateerde ouderbijdrage en de trap 2-subsidie is strikt. Zo wordt de ouderbijdrage verrekend met de subsidie. De ouderbijdrage is geplafonneerd. Een ouder die volgens zijn inkomen meer moet betalen, levert niet meer inkomsten op. De toeslagen die kunnen worden gevraagd boven de ouderbijdrage, zijn beperkt en strikt gereguleerd. Bovendien bepaalt het Vergunningenbesluit dat grote organisatoren financiële transparantie moeten bieden. Er zijn ook voorwaarden over reservevorming en marktconforme verloning. Alle organisatoren, ook zij die zonder subsidie werken of met een basissubsidie en vrije prijs, moeten voldoen aan de minimale kwaliteitsvoorwaarden die bepaald zijn in het Vergunningenbesluit. Het agentschap Opgroeien volgt overnames van nabij. De administratie gaat na of de regels die men zou willen toepassen voor de woonzorgcentra, ook toepasbaar zijn in de andere welzijnssectoren.

In de begroting 2023 werd er in uitbreidingsbeleid voorzien voor 115 miljoen euro: 100 miljoen euro voor de financiële maatregelen en 15 miljoen euro om via oproepen een kleine duizend trap 2-plaatsen op te starten. In het najaar van 2023 volgen in het kader van de meerjarenplanning nog oproepen voor 125 trap 2-plaatsen, 100 dringende opvangplaatsen en pakketten voor ruimere openingsmomenten.

In 2023 is er ook een budget vastgelegd voor trap 1-plaatsen. Er is een plafond van 1144 plaatsen. Organisatoren kunnen hiervoor op elk moment een aanvraag doen. Voor 2023 zijn bijna alle plaatsen aangevraagd. Minister Hilde Crevits onderzoekt hoe ze het vrijgekomen bedrag van trap 1-plaatsen die zijn opgeheven in 2022, kan gebruiken in 2023 voor extra trap 1-plaatsen.

In totaal worden er tot nu toe in 2023 ongeveer 2300 nieuwe opvangplaatsen opgestart. In perspectief tot de daling van het aantal plaatsen in 2022 – 1533 minder – maar ook in 2021 – 175 minder – is de interesse groot om te starten. Minister Hilde Crevits is tevreden met de investeringen om de sector te versterken. Uit mails en brieven die ze ontvangt, blijkt dat er meer organisatoren zouden zijn gestopt als dat niet was gebeurd. Ze wil verder in de kwaliteit van de plaatsen investeren en de ratio laten dalen.

De aanwervingen van extra personeel voor Zorginspectie en het agentschap Opgroeien zijn afgerond. Het Vergunningenbesluit is gewijzigd met nadruk op het ondersteunen van organisatoren in de kinderopvang bij het voeren van een actief risicomanagement. Er wordt onderzocht hoe het voorzorgsprincipe decretaal verankerd kan worden en hoe een aantal mogelijkheden voor toezicht en handhaving kunnen verbeteren. Ook de toekomstwerf Kinderopvang werkt goed door.

2. Vergunningenbesluit

Heel wat aanbevelingen zijn in regelgeving omgezet. Belangrijk is de aanpassing van het Vergunningenbesluit: organisatoren van kinderopvang worden gestimuleerd tot een actief risicomanagement; het papierwerk wordt verminderd; en men moet actief nadenken over consequent handelen inzake veiligheid. Beleidsvoerend vermogen wordt ingeschreven als begrip. Men vraagt grotere transparantie van de kinderopvang ten aanzien van de ouders in communicatie over bijvoorbeeld inspectierapporten of klachten. Voor de gezinsopvang werd het starttraject duidelijker vastgelegd en er worden voorwaarden bepaald voor de zijinstroom.

3. Voorgestelde decreetswijzigingen

Er is een decreetswijziging in opmaak over de opvang van baby's en peuters. De aanpassing is het gevolg van de aanbevelingen van de onderzoekscommissie. In de huidige regelgeving is er al een mogelijkheid om uit voorzorg vergunningen te schorsen. Artikel 19 van het decreet van 20 april 2012 houdende organisatie van kinderopvang van baby's en peuters bepaalt dat het agentschap Opgroeien de vergunning kan wijzigen, schorsen of opheffen als de organisator de bepalingen, vermeld in het decreet of de uitvoeringsbesluiten, niet naleeft. Artikel 5 van het Handhavingsbesluit zegt dat het mogelijk is om te schorsen uit voorzorg als er ernstige indicaties zijn dat er een inbreuk is op de vergunningsvoorwaarden waardoor de veiligheid en de gezondheid van de kinderen in het gedrang komt. Schorsen kan, maar opheffen niet. Daarom wil minister Hilde Crevits het voorzorgsprincipe steviger verankeren.

Om voldoende rechtszekerheid te bieden aan de organisatoren, werkt men aan een decretale bepaling die het voorzorgsbeginsel vastlegt en er wordt nagegaan wat de gevolgen zijn die eraan kunnen worden gekoppeld. In dat geval zou het agentschap Opgroeien verplicht zijn om als toezichthoudende overheid het voorzorgsbeginsel ook toe te passen.

De onderzoekscommissie heeft vastgesteld dat "de handhavingsmaatregelen die actueel voorhanden zijn, zeer uniform zijn en weinig afgestemd op de veelheid aan gevaarsituaties die in een kinderopvanginitiatief kunnen plaatsvinden. De huidige mogelijke handhavingsmaatregelen bestaan uit het wijzigen, het schorsen of het opheffen van de vergunning, naast de maatregelen rond de subsidie en de geldboete." Men is aan het zoeken om die bestuurlijke maatregelen uit te breiden met beveiligende maatregelen. Dat zijn maatregelen die worden genomen zonder dat de activiteit van de kinderopvang wordt stopgezet.

4. Ratio

Minister Hilde Crevits is voorstander van een verlaging van de ratio. De onderzoekscommissie heeft een benchmarkstudie aanbevolen en het onderzoek is lopende. Tegen september 2023 zou het plan klaar moeten zijn. Er is een tweede onderzoek besteld over de impact van het verlagen van de ratio op de Vlaamse kinderopvang. Het gaat concreet over wat een verlaging betekent voor de concrete organisatie van de kinderopvang. Als men de ratio verlaagt, zijn er extra mensen nodig.

5. Doorgaande lijn

Kinderen bewegen zich dagelijks tussen thuis, kinderopvang, school, buurt en buitenschoolse activiteiten. Ouders en omgeving hebben baat bij zoveel mogelijk continuïteit. Vandaar dat er de voorbije jaren sterk werd ingezet op samenwerking tussen preventieve gezinsondersteuning, kinderopvang, kleuterschool, buitenschoolse kinderopvang en andere partners. De doorgaande lijn staat voor een doorgaande ontwikkelingslijn van 0 tot 6 jaar. Het huidige splitsysteem zorgt voor meer overgangsmomenten. Een doorgaande lijn staat voor een praktijk die zorgen, spelen, leren en opvoeden meer integreert.

Twaalf pioniers hebben de kans gekregen om in de praktijk te leren en te onderzoeken. Het zijn projecten waarbij de opvang en het kleuteronderwijs meer geïntegreerd verlopen in één werking. Ze lopen van 1 januari 2022 tot eind december 2024. Het gaat altijd over een lokaal samenwerkingsverband van een organisator van kinderopvang van baby's en peuters, een organisator van buitenschoolse activiteiten en een schoolbestuur. De twaalf projecten zijn gespreid over Vlaanderen en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met vertegenwoordiging van de verschillende onderwijsnetten. In het experimenteren is er ook aandacht voor de noodzakelijke voorwaarden

die een meer geïntegreerde werking op het vlak van kinderopvang, van kleuter-onderwijs en van buitenschoolse kinderopvang mogelijk maken. In de tweede fase van het project wordt meer regelluwte mogelijk gemaakt.

De voortgang wordt opgevolgd door een stuurgroep waarin koepels, sociale partners, gebruikers en experts zijn vertegenwoordigd. Die stuurgroep gaf een eerste advies over het regelluwe kader voor de tweede fase die in september 2023 van start gaat. De stuurgroep zal in 2024 met praktijkinput op basis van rapporteringen een eindadvies uitbrengen.

6. Toekomstwerf

De toekomstwerf heeft intensief gewerkt rond workforce en heeft onder meer een kader voor een divers beroepenveld uitgetekend. Er wordt nu een rekenmodel ontwikkeld om tot een concreet organisatiemodel voor de kinderopvang in de toekomst te komen. Minister Hilde Crevits vindt het een hiaat in de regelgeving dat er een opleiding op niveau 5 ontbreekt. In april 2023 start de groep met de thema's toegankelijkheid van de kinderopvang en de sociaaleconomische functie.

De gezinsopvang is een unieke deelsector van de kinderopvang. Hiervoor is een aparte werkgroep opgericht met een vertegenwoordiging van aangesloten onthaalouders en zelfstandige onthaalouders, en met experts. Ze hebben een advies uitgebracht over de verankering van het werknemersstatuut van onthaalouders. Op 31 maart 2023 liep het proefproject af. Er is een eindrapport opgesteld met de conclusie dat het werknemersstatuut als zeer positief wordt geëvalueerd. Het biedt een stabiel inkomen dat niet alleen afhankelijk is van het aantal aanwezige kinderen. In het sui-generisstatuut is dat wel het geval. Het gemiddelde aantal kinderen dat een onthaalouder in het werknemersstatuut opvangt, is vier. Het werknemersstatuut is intussen verankerd in een besluit van de Vlaamse Regering. Dat betekent dat de 619 onthaalouders die al werknemer waren, nu zekerheid hebben over hun statuut. Eind 2022 waren er 3543 gezinsopvanglocaties actief. Een op de zes van de onthaalouders werkt in het werknemersstatuut.

In de toekomstwerf is afgesproken dat Mentes en de koepels een bevraging van de onthaalouders zal doen om na te gaan of men alle informatie over de statuten heeft. De federale overheid heeft in 2022 een evaluatie opgezet van het sui-generisstatuut. De Nationale Arbeidsraad heeft hierover een advies geformuleerd en adviseert om vanaf 2024 werk te maken van de invoering van het werknemersstatuut van de onthaalouders. Alle nieuwe onthaalouders die aansluiten bij een dienst, zouden meteen starten in het werknemersstatuut en voor de bestaande sui-generisstatuten zou een zachte en geleidelijke instroom mogelijk worden gemaakt. Minister Hilde Crevits zal de resultaten van de bevraging van de huidige onthaalouders door Mentes en de koepels naast het advies van de Nationale Arbeidsraad leggen.

In de deelwerf gezinsopvang wordt ook werk gemaakt van het advies over de verbetering van het statuut. Een delicaat punt zijn de statuten in de private en publieke sector die niet goed op elkaar zijn afgestemd. De deelwerf werkt ook aan de organisatie van de gezinsopvang van de toekomst. Op de website van het agentschap Opgroeien zijn de werkzaamheden van de toekomstwerf te volgen.

II. Toelichting door Bruno Vanobbergen, waarnemend administrateur-generaal van het Agentschap Opgroeien

1. Stand van zaken

1.1. Cijfers

Bruno Vanobbergen verwijst naar het overzicht op slide 17. De cijfers zijn tijdens de gedachtewisseling van 20 december 2022 toegelicht, maar de cijfers van 2022 zijn intussen definitieve cijfers en er zijn nieuwe cijfers voor het eerste kwartaal van 2023. De cijfers van 2022 zijn opmerkelijk hoger dan die van 2021, maar de cijfers van het eerste kwartaal van 2023 dalen opnieuw.

1.2. Herevaluatie

Meer dan 500 voorzieningen zijn samen met Zorginspectie en een multidisciplinair team opnieuw geëvalueerd vanuit het voorzorgsprincipe. Op dit ogenblik is dat een bijna permanente opdracht: de risicoanalyse wordt op geregelde tijdstippen op basis van datamining opnieuw uitgevoerd. Eind december 2022 waren 64 locaties geschorst vanuit het voorzorgsprincipe, vandaag zijn er 63 geschorst of opgeheven.

1.3. Handhaving, schorsingen en opheffingen

In 2022 werd in 4 procent van alle locaties van kinderopvang een handhavingstraject opgestart, met minstens een aanmaning. In het eerste kwartaal van 2023 werden er 23 locaties geschorst. Bij groepsopvang komen vaker schorsingen voor dan elders, evenals bij locaties zonder subsidie. Vaak gaat het om locaties met 18 tot 30 plaatsen. In 2022 werden er 29 locaties opgeheven. In het eerste kwartaal van 2023 gaat het om 10 locaties. Er zijn meer opheffingen in groepsopvang, in niet-IKT-locaties en in kleinere locaties van 9 tot 18 plaatsen.

1.4. Aantal plaatsen en locaties

In 2018 is er onderzoek gevoerd naar het gebruik van en de behoefte aan opvang voor baby's en peuters in het Vlaamse Gewest. Er werd gepeild naar een onervulde behoefte aan formele opvang en voor hoeveel dagen men die formele opvang nodig zou hebben. Op basis van de informatie uit het onderzoek, het voorspelde aantal kinderen in 2024 en na verrekening van het aantal plaatsen die na het onderzoek nog werden gerealiseerd, waren er in Vlaanderen nog zeventuizend plaatsen nodig. Op basis van de cijfers van de lokale loketten kinderopvang kan men een meer exacte en meer geüpdatete inschatting maken.

Private initiatiefnemers realiseren een deel van het aanbod van de kinderopvang. Belangrijk is dat commerciële belangen nooit mogen doorwegen op het belang van het kind en op de pedagogische kwaliteit van de kinderopvang. Er bestaan hiervoor twee instrumenten. Er is het decreet van 20 april 2012 houdende organisatie van kinderopvang van baby's en peuters dat duidelijk stipuleert dat kinderopvang niet meer mogelijk is zonder voorafgaandelijke vergunning van de overheid. Daarnaast is er het subsidiebesluit dat, zeker voor trap 2, duidelijke voorwaarden heeft.

1.5. Starters en stoppers

In 2022 zijn er 302 nieuwe locaties bijgekomen, minder dan de voorafgaande jaren. Men is aan het zoeken naar manieren om de budgetten die vrijkomen door stoppers, opnieuw in te zetten. In 2022 zijn 605 locaties gestopt, minder dan de voorafgaande jaren. In de meeste situaties gaat het om locaties waar de organisator zelf beslist om te stoppen. 73 van de stoppers waren aangesloten onthaalouders en 8 procent was groepsopvang.

1.6. Meldingen personeelstekort

Sedert juni 2022 wordt aan organisatoren gevraagd om problemen op het vlak van personeel te melden. Sinds oktober 2022 kan dat online. Tot december 2022 stegen de meldingen systematisch en in het eerste kwartaal van 2023 dalen ze. De meeste meldingen komen uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en Oost-Vlaanderen. De belangrijkste maatregel die organisatoren nemen, is het beperken van de openingsuren door ziekte of zwangerschap van een begeleider of het blijven openstaan van vacatures.

2. Analyse meldingen behandeld als gevaarsituatie

De meldingen van gevaarsituaties zijn spectaculair gestegen van 163 in 2021 naar 345 in 2022. Het agentschap Opgroeien wijt dat aan een verhoogde alertheid bij de ouders en de opvang zelf. In bijna zeven op tien situaties gaat het om ouders die hiervoor contact opnemen.

Wat wordt er het meest gemeld? Het eerste thema is gebrek aan toezicht en veiligheid. Het tweede thema is grensoverschrijdend gedrag tegenover kinderen waarbij de integriteit van kinderen in gevaar is. Een derde relatief nieuwe thema is overbezetting, personeelstekort en te hoge ratio. In 2020 hadden 4 procent van de meldingen betrekking op dit thema, maar in 2022 was dat 17 procent.

3. Handhaving

3.1. Toepassing van het voorzorgsprincipe

Eerst en vooral is er de toepassing van het voorzorgsprincipe. Het proces van de vormgeving van het voorzorgsprincipe in de regelgeving loopt volop. Inbedden in de regelgeving is belangrijk, maar nog belangrijker is dat medewerkers ermee leren omgaan. Dat gebeurt door training en vorming van klantenbeheer, en door de leidinggevenden van klantenbeheer te motiveren om regelmatig revisies te organiseren in klantenbeheer.

3.2. Versterking beheer voorzieningen en klantenbeheer

Er zijn op dit moment 21 nieuwe klantenbeheerders in dienst en er komen er nog zeven bij zodat er zestig vte zullen zijn. Op die manier kan de dossierlast dalen van 225 per vte in 2022 naar 125 in 2023. Ook de bereikbaarheid neemt hierdoor toe. Klantenbeheer is ook gereorganiseerd. Er zijn vier teams klantenbeheer die georiënteerd zijn rond een of meerdere regio's. Daarnaast is er het centrale team dat instaat voor het opbouwen van expertise in de verschillende teams.

3.3. Samenwerking met het VECK

De opdrachten van het VECK zijn op twee manieren structureel ingebouwd: in het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters maar ook in het te wijzigen besluit van de Vlaamse Regering over de VK's en het VECK. De opdracht van het VECK is de laatste maanden op verschillende plekken toegelicht waardoor de transparantie over de werking van het VECK sterk is verhoogd. In het najaar van 2023 wordt samen met Zorginspectie en het VECK een traject gestart over de schending van integriteit van kinderen.

3.4. Samenwerking met het parket

Omzendbrief 8/2014 is aangepast. Onthaalouders zijn toegevoegd aan de personen op wie de omzendbrief van toepassing is. Er is meldingsplicht bij het agentschap

Opgroeien voor misdrijven met betrekking tot de aantasting van seksuele integriteit. Er wordt nog onderzocht of er nog bijkomende aanpassingen moeten gebeuren. De samenwerking over dossiers met referentiemagistraten en parketmagistraten is belangrijk. Daarnaast loopt er een oefening rond informatiedeling die betrekking heeft op alle misdrijven.

4. Ondersteuning

4.1. Actieve openbaarheid

Sedert maart 2023 heeft het agentschap Opgroeien de opvolgingsstatus van de inspectierapporten, op basis van actieve openbaarheid, mee zichtbaar gemaakt. Tegen het begin van de zomer van 2023 moeten de handavingsrapporten beschikbaar zijn. De alertfunctie wordt een infoplek die ouders op de hoogte kan brengen van nieuwe informatie over hun kinderopvang.

Van in het begin is er duidelijk aangegeven dat organisatoren de kans moeten krijgen om te reageren en om dat antwoord een plaats te geven in de actieve openbaarheid. De kamer Kinderopvang van het raadgevend comité van het agentschap Opgroeien heeft daarover op 15 maart 2023 van gedachten gewisseld. De intentie is uitgesproken om verder te verkennen waaruit dat recht van antwoord zou kunnen of moeten bestaan. Voor het agentschap Opgroeien is het belangrijk dat de verantwoordelijkheid voor terugkoppeling en communicatie bij de organisatoren blijft liggen.

4.2. Ondersteuning voorzieningen bij handhaving

Het agentschap Opgroeien blijft zoeken naar een mogelijkheid om het continuüm aan maatregelen op het moment van schorsing of opheffing te verbreden. Er zijn zeven proefdossiers opgestart waarvan er vier zijn afgerond. Als er via bijkomende ondersteuning gefocust wordt op het versterken van beleidsvoerend vermogen en op de pedagogische coaching, is het agentschap Opgroeien bereid om niet meteen te schorsen of op te heffen. Dat wordt door de sector gewaardeerd. Men denkt ook na over hoe ondersteuning voor kinderopvang er in de toekomst moet uitzien. De bedoeling is om een participatief traject op te starten met externe procesbegeleiding. De aanbesteding loopt.

4.3. Beleidsvoerend vermogen

Het is van belang om het beleidsvoerend vermogen te verankeren in regelgeving. Het Vergunningenbesluit start op 1 januari 2024 en het beleidsvoerend vermogen is ook mee opgenomen in het ontwerp van decreet. Beleidsvoerend vermogen moet nu concreet en gedragen worden gemaakt. Hiervoor is een traject in twee fasen uitgetekend. In een eerste fase is het van belang om ervoor te zorgen dat de uitgetekende visie zo operationeel mogelijk wordt gemaakt. In een tweede fase, in het najaar van 2023, wordt dat geïmplementeerd.

4.4. Preventief inzetten op toezicht, veiligheid en pedagogisch handelen

Hierbij is de risicoanalyse belangrijk. De vergunningsvoorwaarden over de risicoanalyse zijn aangepast om er een echt werkinstrument van te maken. Het ondersteunend materiaal wordt herwerkt. Samen met het VECK wordt verscherpt gezocht naar de ondersteuning van kinderdagverblijven bij grensoverschrijdend gedrag. Er komt een campagne om mensen duidelijk te maken wat er wordt verstaan onder grensoverschrijdend gedrag en hoe men hierop tijdig en goed kan anticiperen.

4.5. Vervangcapaciteit

22 van de 27 gemeenten die een aanvraag hebben ingediend om een beroep te kunnen doen op vervangcapaciteit, hebben die ook gekregen. Voor het agentschap Opgroeien was dat niet mogelijk voor organisatoren die al in handhaving zaten.

Er is een eerste evaluatie gemaakt. De mogelijkheid tot vervangcapaciteit wordt sterk gewaardeerd. Er zijn een aantal knelpunten die moeten worden verbeterd. Er is een spanningsveld tussen de initiële en de nieuwe organisatoren. Het is zoeken naar een manier om ervoor te zorgen dat de initiële organisatoren zo goed en zo snel mogelijk worden geïnformeerd en kansen krijgen, als dat kan, om opnieuw aan de slag te gaan, maar er tegelijkertijd voor te zorgen dat de nieuwe organisatoren de ruimte krijgen om geleidelijk af te bouwen.

Er zijn verschillende oplossingen mogelijk. Nu is er een prestatiegerichte subsidiëring en men zou kunnen evolueren naar een subsidiëring per maand. Er is ook niet vergund, maar wel gesubsidieerd aanbod.

5. Tevredenheidsmeting

De voorbije maanden is er een tevredenheidsmeting gehouden over de kwaliteit van de dienstverlening aan de organisatoren van kinderopvang: 64 procent van de organisatoren heeft deelgenomen en bijna 1500 vragenlijsten zijn ingevuld. Verwacht wordt dat het eindrapport in de tweede helft van mei 2023 kan worden opgeleverd waarna de resultaten zullen worden bekendgemaakt en verbeteracties zullen worden opgesteld.

III. Toelichting door Leo Van Loo, crisismanager van het agentschap Opgroeien

Leo Van Loo heeft het over de evolutie van de IT in de kinderopvang en de IT-projecten. Alle projecten, behalve één, die tijdens de tweede gedachtewisseling werden besproken, zijn gerealiseerd en operationeel in gebruik. De aankoppeling van het dossiersysteem van de kinderopvang op het klachtensysteem is gebeurd en de uitwisseling is operationeel.

De aankoppeling van het dossiersysteem van de kinderopvang en MODULAR van Zorginspectie loopt, maar wordt verder verfijnd en geautomatiseerd. De testen van de laatste automatisering zijn bezig. Binnenkort is er een volledige automatisering van die aankoppeling.

Dossierinformatie is inhoudelijk overzichtelijker en volledig gemaakt. De kwantitatieve risicoanalyse door middel van datamining wordt maandelijks in het dossiersysteem gepresenteerd aan de klantenbeheerders. Ook de operationele dashboards zijn beschikbaar en uitgebreid. Al deze systemen moeten worden onderhouden en in een ontwikkelingstraject worden aangevuld met nieuwe informatie.

Aan twee projecten wordt nog gewerkt. Het eerste project is dat rond de openbaarheid en de alertfunctie. Het tweede project is het unieke meldsysteem voor signalen, meldingen en klachten. Het gaat over een transitie van het oude klachtensysteem dat nog in gebruik is naar het nieuwe systeem. De technische en operationele transitie is voorbereid. Er zijn voorlopige maatregelen genomen voor de uitwisseling tussen EDISON en KLAROEN. De oplevering van de testversie van het nieuwe systeem en het testen zijn gepland in juli en augustus 2023. Intussen zijn er ook opleidingen gepland voor de medewerkers. Normaal is het systeem voor de kinderopvang operationeel na de zomer van 2023.

IV. Toelichting door Karine Moykens, secretaris-generaal van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

1. Zorginspectie vandaag

Zorginspectie heeft 16,5 vte inspecteurs tegenover 15 vte in 2022. Dat heeft impact op de concrete realisatie van sommige aanbevelingen. De regelgeving is veranderd, waardoor Zorginspectie ook veranderingen moet doen aan wegingsinstrumenten of adviezen. De focus blijft liggen op gevaarsituaties, klachten, opvolging van handhaving en herevaluatie van dossiers.

Voor de cijfers op slide 48 heeft Zorginspectie geprobeerd om een periode te nemen waarin dezelfde methodiek en hetzelfde wegingsinstrument worden gebruikt: de eerste drie maanden van 2020 versus de eerste drie maanden van 2023. In 2023 gaat de opvolging van risico's en handhaving maal zeven ten opzichte van 2020, het aantal gevaarsituaties dat wordt geïnspecteerd gaat maal vier, en het aantal klachten gaat maal twee. De review van dossiers, samen met het agentschap Opgroeien, is voor 24 procent van de inspecties verantwoordelijk. Zorginspectie kan daardoor minder – slechts 23 procent – reguliere (opvolgings)inspecties uitvoeren.

Er is ook een dubbel aantal adviezen handhaving. Dat betekent niet noodzakelijk dat er effectief meer gevaarsituaties zijn. Zorginspectie denkt dat het ook te maken heeft met het feit dat er meer meldingen komen.

2. Versterking Zorginspectie

Er is een prioritaire werving van 38 inspecteurs B1 voor inspecties van de kinderopvang. Er waren 129 kandidaten ingeschreven van wie er 87 inmiddels de hele procedure hebben doorlopen. 44 kandidaten staan op de werfreserve. Sommigen haken af door de loonvoorwaarden. Men verwacht dat een eerste groep voor de zomer van 2023 in dienst zal komen en een tweede wellicht in september 2023, afhankelijk van hun opzegtermijn.

Op dit moment zijn er twee inspecteurs-supervisor van niveau B3 maar vanaf mei 2023 komen er drie bij. De volgende maanden volgen nog andere functies.

Versterking betekent dat men meer dan ooit uitvoering kan geven aan de aanbevelingen van de onderzoekscommissie, zoals aan het meerogenprincipe. In ongeveer 15 procent van de inspecties gaan al twee inspecteurs ter plaatse. In het najaar van 2023 zal men dat helemaal operationeel kunnen maken. Hetzelfde voor de snelle inspectieprocedure bij mogelijke inbreuken op de fysieke en psychische integriteit van kinderen.

3. Actieve openbaarheid

In december 2022 stonden er amper zeventien inspectierapporten openbaar. Thans staan er 284 inspectierapporten actief openbaar op de website. Er zou een tussentijdse evaluatie komen na zes maanden. Het overleg met de koepels is gepland op 7 juni 2023. Dan zal ook de eventuele publicatie van de reactie van de organisator worden besproken. Zorginspectie is hier niet tegen. Op 15 maart 2023 was Zorginspectie te gast op het raadgevend comité van het agentschap Opgroeien waar het gesprek toen ook al is gevoerd.

Het betekent ook dat men de gedifferentieerde adviezen meer in de praktijk zal brengen. In de actieve openbaarheid is het zo dat elk rapport alvast een advies heeft, maar ook dat zal nog evolueren naargelang de regelgeving rond handhaving en mogelijkheden bij het agentschap Opgroeien evolueert. Het is een permanent samenspel tussen het agentschap Opgroeien en Zorginspectie.

Passieve openbaarheid is volop in de media omdat Zorginspectie achterstand heeft. Het aantal aanvragen boomt. Per dag komen er gemiddeld elf aanvragen toe. Soms vraagt men verslagen uit het verleden op. In 2022 heeft men bijna tienduizend verslagen bezorgd. Om privacyredenen moeten die volledig worden doorgenomen en in zwart worden gemarkeerd. Karine Moykens moet een keuze maken. Ze heeft de keuze gemaakt om prioriteit te geven aan inspecties, gezien de gevaarsituaties en meldingen. De administratieve krachten zijn exclusief bezig met de aanvragen van passieve openbaarheid maar de termijn bedraagt zestig in plaats van dertig dagen. Er worden administratieve krachten aangeworven, maar verslagen zomaar online zetten kan niet.

4. Evaluatie MeMoQ

CEGO/KU Leuven voerde een kwalitatieve analyse uit op basis van de procesverslagen van het intervisietraject, aangevuld met informatie uit focusgroepgesprekken met inspecteurs. Het intervisietraject sluit aan bij de training die aan het team werd gegeven en garandeert de regelmatige afstemming tussen inspecteurs met het oog op een blijvende betrouwbare afname van het monitoringinstrument.

De kwantitatieve analyse gebeurt door de vakgroep Sociaal werk en sociale pedagogiek van de UGent op basis van een databestand over de voorbije inspectiebezoeken, aangeleverd door Zorginspectie. Er werden data behouden van 1524 inspectiebezoeken waarbij de eerste vijf dimensies van MeMoQ werden gescoord: welbevinden, betrokkenheid, emotionele ondersteuning, educatieve ondersteuning en omgeving.

De voorlopige resultaten van de beide analyses werden op 8 maart 2023 besproken met de onderzoekers, het agentschap Opgroeien en Zorginspectie. Er is ook besproken welke verdere analyses nog nodig zijn. Op 4 mei 2023 is er opnieuw tussentijds overleg. Het definitieve rapport zal eind juni 2023 klaar zijn. Dan zal blijken welke aanpassingen nodig zijn. De evaluatie en de aanpassingen zullen eerst intern worden gecoacht en de inspecteurs moeten opnieuw worden opgeleid. Ook het IT-systeem zal worden aangepast. Dat geldt ook voor een eventuele aanpassing van de pedagogische norm.

Dat is een proces dat men telkens opnieuw moet volgen wanneer er zaken veranderen. Als de regelgeving bij het agentschap Opgroeien verandert, moet het wegingsinstrument daaraan worden aangepast. Het gaat ook over nieuwe concepten die worden geïntroduceerd of versterkt, zoals het beleidsvoerend vermogen.

De interne werkgroep risicoanalyse is heropgestart om te evalueren of de vorm en de structuur van het wegingsinstrument moeten worden aangepast. Er is besloten dat de vorm en de structuur goed zijn. Zodra de nieuwe regelgeving er is, moeten er nog een aantal andere vernieuwingen gebeuren zoals een duidelijke definitie van aandachtvoorziening.

5. Aanbeveling over de hervorming van inspecties

Ieder verslag moet eindigen met een gemotiveerd advies en een conclusie over het functioneren, zowel in positieve als in negatieve zin. Dat moet gebeuren op basis van het volledig op punt gestelde wegingsinstrument. Bij de actieve openbaarheid wordt bij elk rapport al een concreet advies vermeld. Er was ook een aanbeveling over de differentiatie van de adviezen. Als de handhavingsmodaliteiten bij het agentschap Opgroeien worden gedifferentieerd, worden automatisch ook de adviezen van Zorginspectie gedifferentieerd.

6. Meldingsplicht en hogere alertheid

Een meldingsplicht en hogere alertheid worden aanbevolen wanneer het gaat over de fysieke en psychische integriteit van kinderen. Eerst moet men natuurlijk komen tot een duidelijke definiëring van die concepten en tot een gedeeld en gedragen kader voor het agentschap Opgroeien, Zorginspectie en de ondersteuners. Er loopt een traject met het VECK, waarover Bruno Vanobbergen heeft gesproken.

7. Samenwerking Zorginspectie en het agentschap Opgroeien

Samenwerking was een expliciete vraag van de onderzoekscommissie maar ook van Audit Vlaanderen. Karine Moykens zegt dat dit op de voorgrond staat en dat de diensten maximaal samen aan de slag zijn. Zorginspectie en het agentschap Opgroeien werken samen aan de herevaluatie van 533 locaties vanuit het voorzorgs-principe. Er is de uitwisseling van gegevens tussen de IT-systemen. Er is maandelijks ketenoverleg. Er is thematisch overleg over actieve openbaarheid, het unieke meldpunt of de nieuwe handavingsprocedures. Beide nemen samen deel aan het traject rond beleidsvoerend vermogen, de toekomstwerf, het Trekkersoverleg van het agentschap Opgroeien en de stuurgroep Actieplan Kinderopvang.

V. Vragen van de leden

1. Vragen van Freya Saeys

Freya Saeys is verontrust door de daling van het aantal plaatsen van een goede 95.700 naar 93.800 op twee jaar tijd. Er worden veel nieuwe plaatsen gecreëerd maar er verdwijnen er ook veel. Wat blijft er netto over? Dat er 2340 plaatsen verloren zijn gegaan is problematisch omdat de nood hoog is. Klopt het dat er zeventuizend plaatsen tekort zijn om te voldoen aan de noden?

Waar gaan de verloren plaatsen naartoe als een opvanginitiatief moet sluiten? Gaat het budget naar het optrekken van plaatsen van trap 0 en 1 naar trap 2 of dient het om nieuwe plaatsen op trap 0 en 1 te creëren?

In 2022 waren er 345 meldingen van gevaarsituaties. Het lid vraagt of men ook weet hoeveel echte gevaarsituaties er waren.

Is er personeelstekort op alle trappen, in bepaalde trappen, in groepsopvang of in gezinsopvang? Kan men een onderscheid maken?

Er is achterstand in het opvragen en ontvangen van inspectieverslagen. Het feit dat ouders verslagen passief opvragen is logisch omdat ze geïnteresseerd zijn in de voorbije jaren. De verslagen die online beschikbaar zijn, zijn heel recent. Freya Saeys is tevreden dat men zal bekijken of de reactie van de organisator kan worden opgenomen. Zij heeft hier altijd voor gepleit en vindt het belangrijk dat dat gebeurt. De sector is vragende partij.

Bestaande kinderopvanginitiatieven die een lagere subsidie ontvangen, horen dat een organisatie de maximumsubsidie kan krijgen door vervangcapaciteit te creëren. Is het de bedoeling dat die plaatsen op termijn blijven? Het zijn organisatoren die de moeite doen om plaatsen bij te creëren. Op het terrein is te horen dat gemeenten samenwerken met grote groepen en minder met zelfstandige initiatieven die een aanbod doen. Wordt er gecontroleerd of er voldoende personeel is? Freya Saeys hoort bijvoorbeeld dat grote groepen een aanbod doen maar dat die plaatsen achteraf blijken open te staan bij gebrek aan voldoende personeel, wat niet de bedoeling kan zijn.

Dat Zorginspectie van 15 naar 16,5 vte gaat, vindt Freya Saeys problematisch. Ze is tevreden dat een en ander wordt voorbereid, en hoopt dat dat snel kan worden gerealiseerd. Het kost tijd vanwege opzegtermijnen en dergelijke meer waardoor Zorginspectie zich op dit moment toespitst op gevaarsituaties en klachten. Er zijn meer schorsingen bij de groepsopvang, de opvang zonder subsidie en de opvang van 19 tot 30 kinderen. Daar wordt meer geïnspecteerd. Wordt er, gezien het beperkte aantal reguliere inspecties, ook meer bij die initiatieven geïnspecteerd? Er is immers een onderscheid tussen de verschillende organisatoren. Zorginspectie controleert in drie jaar twee keer bij de zelfstandige kinderopvang en de groepsopvang, maar minder bij de organisatoren van gezinsopvang. Geeft dat geen vertekend beeld? Kan men die termijnen gelijktrekken zodat alle organisatoren, ongeacht trap of vorm, evenveel reguliere inspecties krijgen?

De onderzoekscommissie heeft flankerende maatregelen gevraagd voor ouders, organisatoren en personeel. Tijdens de tweede gedachtewisseling is gezegd dat psychopedagogen van de lokale teams zouden instaan voor de psychosociale begeleiding van ouders. Hoeveel ouders hebben die begeleiding al gekregen? Wat houdt dat in? Weten ouders dat ze daar recht op hebben? Is dat bedoeld voor alle ouders of alleen voor ouders bij wie er zich een ernstig incident heeft voorgedaan?

Voor organisatoren is de schorsingstermijn lang, namelijk twee tot drie maanden of langer. Op dat moment heeft de organisator geen inkomen. Er zijn geen compenserende subsidies of vergoedingen. Een organisator moet een zekere financiële weerbaarheid hebben en rekening houden met de risico's die verbonden zijn aan het organiseren van kinderopvang en de rechten van werknemers. De organisator moet naar de rechtbank als hij vindt dat hij onterecht geschorst is. Dat zorgt voor een verzuurde relatie tussen organisatoren en Kind en Gezin. Dat kan niet de bedoeling zijn. Kinderopvanginitiatieven hebben het vandaag moeilijk door de inflatie, de niet-indexering van de werkingskosten, de gestegen energieprijzen enzovoort. Er wordt veel verlies gemaakt. Het is jammer dat organisatoren hun reserves moeten aanspreken als ze die al hebben.

Freya Saeys vraagt hoe lang de wachttijden zijn bij dossiers bij het VECK. Wat is de impact van die wachttijden op de definitieve beslissing door het agentschap Opgroeien? Wat is de gemiddelde doorlooptijd van een dossier tussen schorsing en definitieve beslissing? Normaal wordt er twee of drie maanden geschorst. Kind en Gezin informeert de ouders met een standaardbrief, ongeacht wat er in die kinderopvang is gebeurd. Zal dit standaard zo blijven of is het de bedoeling om die termijn korter te houden, gezien de problemen met het inkomen en de opvang voor ouders?

Freya Saeys hoort vaak dat organisatoren geen idee hebben van waar hun dossier zich ergens in de procedure bevindt. Kind en Gezin communiceert niet over het tijdstip waarop hun zaak wordt geagendeerd op het VECK. Zij vindt het belangrijk om de nodig feedback te geven. Wanneer komen organisatoren te weten wanneer ze opnieuw open mogen gaan? Dat zouden ze minstens een week van tevoren moeten weten om zich praktisch te kunnen organiseren.

De definitie van beleidsvoerend vermogen is uitermate belangrijk. Hoe zal men beleidsvoerend vermogen definiëren? Dat zal in overleg met de sector moeten gebeuren. Is daar al een idee over, want dat is essentieel?

Freya Saeys heeft in de presentatie niets gezien over de evaluatie van de begeleidingsdiensten, de pools gezinsopvang en de inzet van pedagogische coaches. Ze verwijst naar de vraag van de onderzoekscommissie naar een kwaliteitskader waaraan alle begeleidingsdiensten moeten voldoen en waarin resultaatgebonden opdrachten omtrent coaching met een periodieke controle worden gespecificeerd. Wat is de stand van zaken van de evaluatie, gepland voor 2023? Organisatoren vragen om

een beroep te doen op accrediteringsinstellingen. Hoe komt het dat zij de nood voelen aan begeleiding van een accrediteringsinstelling als ze beschikken over eigen pedagogische coaches of een pool gezinsopvang? Zegt dat niets over het functioneren van de huidige ondersteuningsactoren?

2. Vragen van Celia Groothedde

Celia Groothedde begrijpt niet waarom de rapportage van de benchmarkstudie wordt uitgesteld. Dat zou in twee fases gebeuren: in april 2023 zou een rapportage worden gegeven van de inschatting van wat een ideaal aantal kinderen per begeleider is en in juni 2023 zou worden aangegeven hoe men de uitrol daarvan ziet. Dat laatste moet over verschillende jaren lopen en moet financieel haalbaar zijn. Het middenveld vond april 2023 al een late deadline. Er zitten experts kinderopvang in het steunpunt. Is dat zo'n moeilijke kwestie? Op dit belangrijke punt wordt vandaag niet ingegaan.

Er zijn 535 aanvragen voor de overschakeling van trap 1 naar trap 2. Vindt de minister dat een succes? Zoniet, waaraan is dat te wijten? Er zijn 3021 nieuwe plaatsen. In hoeverre zijn dat theoretische plaatsen? Kan men dat in kinduren invullen? Zijn daar op dit moment mensen voor? In de vorige jaren bleken die plaatsen vaak theoretisch en konden ze niet worden ingevuld. In Brussel zijn er al twee jaar op rij meer kindplaatsen maar het aantal inschrijvingen van kinderen daalt al twee jaar op rij omdat die plaatsen niet kunnen worden ingevuld.

Celia Groothedde vraagt een update van het aantal plaatsen dat door schorsing, sluiting of om andere redenen sinds de zomer 2022 is verdwenen en hoeveel sinds januari 2023 tot nu. Ze verwijst naar een persbericht van 25 april 2023 met de cijfers tot 31 december 2022. Er bereiken haar signalen over organisatoren die zeggen dat ze stoppen vanaf 1 januari 2024. Hoe reëel zijn de cijfers die in de pers verschenen zijn en wat komt daar nog bij?

Celia Groothedde had graag een geografische uitsplitsing van de stoppers en de starters gekregen. Op bepaalde plaatsen is er immers meer nood dan op andere plaatsen, bijvoorbeeld in de centrumsteden.

In 2019 heeft HIVA een onderzoek gedaan, waarbij er een tekort van 7700 plekken voor kansengroepen werd ingeschat. *Celia Groothedde* vraagt in hoeverre dat cijfer actueel is. Heeft Bruno Vanobbergen zicht op hoeveel van die kinderen er vandaag in de kinderopvang geen plek kunnen krijgen en wat het reële tekort is? Er zijn immers veel mensen die zelfs geen aanvraag doen. Op welke manier wordt dat gemonitord? Welke cijfers zijn er bekend? Kan Bruno Vanobbergen aanduiden wat de daling van het aantal plekken in gezinsopvang en groepsopvang was en in welke trap?

Er kan preventief worden geschorst volgens het voorzorgsprincipe, maar het heropenen blijft een juridische kwestie. Hoeveel geschorste locaties zijn weer opengegaan en in hoeveel gevallen was dat tegen het advies van Zorginspectie, van Kind en Gezin of van allebei? Hoeveel stoppen er op eigen initiatief? In de onderzoekscommissie heeft de administratie de bezorgdheid geuit dat sommige plekken niet worden geschorst omdat men gedwongen kan zijn om ze weer te openen. Hoeveel locaties zijn volgens het voorzorgsprincipe geschorst maar na een juridische strijd weer geopend? Hoe staan Zorginspectie en Kind en Gezin daartegenover? Over hoeveel plaatsen is Bruno Vanobbergen bezorgd? Heeft hij een lijst van voorzieningen die ooit geschorst zijn en intussen weer geopend? Worden die opgevolgd, en hoe?

Celia Groothedde is tevreden dat Freya Saeys aanhaalt dat er bij een schorsing enige compensatie moet zijn. Zij heeft in de onderzoekscommissie op tafel gelegd dat het nodig is om een opvang te schorsen om te bekomen na een incident, maar

dat een schorsing – zeker voor kleine organisatoren met weinig financiële reserve – een financiële klap betekent. Wel werd de nuance aangebracht voor het geval men oordeelt dat het een onterechte schorsing is en men niet heropent na een procedure-slag.

Van de 533 initiatieven die opnieuw geëvalueerd moesten worden, zouden er 110 opnieuw een bezoek van Zorginspectie krijgen. Celia Groothedde vraagt hoeveel van die initiatieven dat bezoek intussen hebben gekregen. Zijn ze allemaal geëvalueerd en geïnspecteerd? Hoeveel daarvan hadden tekorten op veiligheid, op pedagogie of op de inzet van begeleiders?

Karine Moykens heeft aangegeven dat ze nog niet zit aan het aantal reguliere inspecties die ze wil behalen. Wat is op dit moment de termijn? In 2021 werd het ritme van twee bezoeken per drie jaar lang niet gehaald. Wat is de stand van zaken op dit moment? Een kwart van de inspecties is op dit moment regulier, maar worden de termijnen gehaald? Komen de klacht- en gevaarmeldingen voornamelijk van initiatieven waarvoor een herevaluatie nodig was of gaat het over initiatieven waarover nooit klachten werden ingediend of waar nooit tekorten werden vastgesteld door Zorginspectie?

Celia Groothedde heeft de indruk dat de aanpak van integriteit smal wordt ingevuld. Het gebrek eraan wordt ingevuld als moedwillig mishandelen, überhaupt mishandelen of zwaar verwaarlozen. Er is recent internationaal onderzoek naar te weinig zorg bieden. Kinderen urenlang lusteloos in de maxicosi laten zitten wordt bijvoorbeeld beschouwd als verwaarlozing. Wordt daar aandacht aan gegeven? Fysieke en psychische integriteit strekt zich uit tot voldoende aandacht en plaats voor elk kind om echt aan de noden tegemoet te komen en niet alleen aan de actieve vragen.

Vervolgens komt Celia Groothedde tot de actieve openbaarheid. Een ouderpaar van wie een kindje overleden is in een kinderdagverblijf heeft klacht ingediend. Na een paar maanden was die klacht nog niet openbaar gemaakt. Als ze hierover een vraag stelden, kregen ze twee verschillende antwoorden. Het eerste antwoord was dat dit als inhoudelijke vraag wordt gecatalogeerd en niet als klacht. Het feit dat een klacht van ouders onterecht als vraag wordt gecatalogeerd, is een vaak terugkerend probleem. Een tweede antwoord was dat een klacht niet kenbaar wordt gemaakt zolang het gerechtelijk onderzoek loopt. Maar een klacht verjaart na drie jaar. Het gaat over een complex dossier dat lang aansleept. Deze mensen vragen hoe ze formeel een klacht kunnen indienen die openbaar wordt gemaakt. Men wil in dergelijke gevallen toch dat ouders op de hoogte zijn van wat er gebeurt en wat er misgaat. Deze mensen willen een formele weg waarbij ze uit de media kunnen blijven. Ze vragen zich af of ze genoodzaakt worden om de media in te schakelen. Celia Groothedde vraagt of alle klachten openbaar worden gemaakt.

Parlementsleden en middenveldspecialisten hebben meermaals aangehaald dat de sector vraagt om wederwoord te kunnen geven wanneer inspectieverslagen worden gepubliceerd. Celia Groothedde ondersteunt deze vraag want het gaat vaak over meer dan terechte kanttekeningen.

Celia Groothedde komt tot de inhoudelijke opvolging. Bruno Vanobbergen heeft gesproken over intensieve begeleiding van kinderopvang, een soort proefproject. Wie voert die intensieve begeleiding uit? Welke personen van welke dienst zijn dat? Hoe wordt dat geëvalueerd? Wie doet de evaluatie: Kind en Gezin of de dossier-beheerders?

Volgens Celia Groothedde is het essentieel hoe het begrip beleidsvoerend vermogen wordt gedefinieerd want daarop stoelt de beoordeling. Welke wetenschappelijke fundering gebruikt men? Als zowel Zorginspectie als Kind en Gezin daarop verder bouwen, is het belangrijk dat het beleidsvoerend vermogen goed wordt vastgelegd.

Celia Groothedde is tevreden met de nieuwe aanwervingen van dossierbeheerders maar zij krijgt signalen dat het gaat om onervaren dossierbeheerders die de opvang op een wantrouwige manier bejegenen. Zij hoort dat er vroeger een vertrouwensband bestond met de dossierbeheerders maar nu niet meer. Reeds eerder benadrukte zij dat het belangrijk is dat een dossierbeheerder niet alleen een controleur is maar ook iemand die de kinderopvang ondersteunt. Op welke manier wordt hierop een antwoord geboden?

Celia Groothedde vraagt aan Karine Moykens en Bruno Vanobbergen of zij de indruk hebben dat de aanwerving van extra personeel voldoende is om de crisis het hoofd te bieden. Klopt het dat met het aantal aangeworven inspecteurs het meerogenprincipe maar in de helft van de inspecties kan worden toegepast?

Er loopt onderzoek naar de analyses van voorbije inspecties maar er zijn reeds tussentijdse resultaten. Kan Karine Moykens daar een overzicht van geven? Wat zegt de analyse van de voorbije inspecties? Op welke manier evalueert Karine Moykens de effectiviteit van de inspectie-instrumenten? Dat is behoorlijk dringend want er is al vaak naar gevraagd.

Wat is over de voorzieningen heen de relatie tussen de vaststellingen van Zorginspectie, de adviezen tot handhaving en de effectieve handhaving? Als er tussentijdse resultaten zijn, dan hoopt Celia Groothedde dat hier ook een antwoord op kan worden gegeven.

Celia Groothedde vraagt aan Karine Moykens en Bruno Vanobbergen of er een evaluatie en een herorganisatie van Mentos wordt gepland. Ze wil ook weten wat uit de voorlopige resultaten van de evaluatie van MeMoQ blijkt over de betrouwbaarheid van het instrument, het verband tussen de scores van een kinderopvang tijdens een inspectie met de ratio en het verband tussen de scores toegekend door de inspecteurs en de adviezen tot handhaving.

Een kinderopvang mag een melding van de gemiste plaatsen per maand doen. Wat betekent een melding? Kan men bijvoorbeeld zeggen hoeveel uren kinderopvang per kind er zijn verloren gegaan in totaal? Kan men een geografische inschatting geven en een inschatting per opvangtype?

Er is gesproken over het aantal gemeenten dat vervangcapaciteit invult. Hoeveel vervangcapaciteit wordt er ingevuld in een andere gemeente dan waar de sluiting was? Men heeft beslist om dit lokaal te regelen maar mensen kijken niet alleen binnen de gemeentegrenzen. In Brussel komt sinds jaar en dag 20 procent van alle aanvragen van gezinnen buiten Brussel en dat aantal stijgt gestaag. Dat is een groot aantal, zeker als men het heeft over vervangcapaciteit die meer dan 60 euro per dag per plaats oplevert. Over hoeveel plekken in andere gemeenten gaat dat? Kan men hier ook een geografische spreiding van geven?

3. Vragen van Hannes Anaf

Hannes Anaf vraagt of het mogelijk is om de studies en rapporten waarvan sprake, vooraf ter inzage aan het Vlaams Parlement te bezorgen. Zo moeten er minder schriftelijke vragen gesteld worden. Kan er al iets verteld worden over de voorlopige resultaten van de evaluatie van MeMoQ?

Hannes Anaf heeft van een aantal bronnen vernomen dat gemeenten waar er in de vorige uitbreidingsronde plaatsen zijn toegekend, nu automatisch uit de boot vallen. Dat lijkt vreemd omdat men moet uitgaan van de vraag. In sommige gemeenten is er een grote historische achterstand. Kan dit gerucht weerlegd worden?

Tijdens de vorige gedachtewisseling had Zorginspectie te maken met een aantal langdurige afwezigheden bij het personeel. Dat heeft gevolgen voor de inspecties die kunnen worden uitgevoerd. Nog maar 23 procent van de inspecties zijn reguliere inspecties. Dat baart Hannes Anaf zorgen. Daardoor dreigt men mogelijk signalen te missen van waar het dreigt fout te gaan. Dan mist men ook de coachende rol van inspecties. Hij hoopt dat de nodige mensen snel kunnen worden aangeworven. Zullen de nieuwe mensen meteen worden ingezet in de gewone inspecties om dat aantal op te drijven?

Hannes Anaf komt tot de transparantie van de inspectieverslagen. In december 2022 was het enkel mogelijk om een dossiernummer te zoeken. Ondertussen is dat verbeterd maar hij heeft in de media vernomen dat de vraag dermate groot is dat men niet meer kan volgen en ouders lang moeten wachten op inspectieverslagen. Tegen wanneer zal de transparantie op punt staan?

Hannes Anaf merkt op dat er weinig aandacht is voor de opvolging van kinderen bij wie er iets misgegaan is. Als een kind dat mishandeld is in een crèche, later in het onderwijs terechtkomt, en er voor dat kind weinig opvolging is, dan weet het onderwijs niet goed hoe met dat kind om te gaan. Zijn er contacten tussen Kind en Gezin en het onderwijs? Zijn er meldingen als het niet goed loopt? Het zou goed zijn mochten die kinderen beter worden opgevolgd.

Wanneer er meer kinderopvanglocaties sluiten dan erbij komen, is men aan het dweilen met de kraan open. Daar moet iedereen zich ongerust over maken. Het is vreemd dat de verlaging van de kind-begeleiderratio niet sneller gaat. De kinderopvangsector loopt voor een groot stuk leeg wegens de hoge werkdruk. Daar moet dringend iets aan gebeuren. Het werd ingeschreven in de aanbevelingen van de onderzoekscommissie dat het eerste deel van de benchmarkstudie in april 2023 beschikbaar zou zijn en dat verder onderzoek tegen juni 2023 kon worden verwacht. Hoe komt het dat daarover nog altijd niet gecommuniceerd wordt? Wanneer zal het er wel komen?

4. Vragen van Koen Daniëls

Koen Daniëls start met de financiële leefbaarheid in de kinderopvang. Hij heeft in de verschillende trappen de hoogte van de subsidie afgezet tegen de verschillende soorten, en krijgt de indruk dat het verschil tussen gezinsopvang en groepsopvang heel groot is geworden. Hij kan geen objectief antwoord geven op de vraag waarom dat verschil zo groot is en nog groter wordt. In het licht van uitbreidingen en meer opvanginitiatieven die op trap 2 willen, moet worden nagegaan hoe voor een gelijk speelveld voor gelijke actoren kan worden gezorgd. Koken voor kinderen, lokalen verwarmen of speelgoed kopen kost voor iedereen evenveel. In een gezinsopvang moet men geen loon uitbetalen maar de organisator verwacht een inkomen.

Koen Daniëls merkt op dat er verschillende soorten IKT-mixen zijn: één locatie met twee soorten plaatsen en organisatoren of zelfstandigen met twee locaties op een verschillende trap. In dat laatste geval betaalt men al het personeel op dezelfde manier uit. Het valt immers niet uit te leggen dat mensen die voor dezelfde werkgever werken maar op een andere locatie niet hetzelfde zouden verdienen. Hij roept op daar rekening mee te houden.

Investerings in kwaliteit en uitbreidingsbeleid gaan naar het verlagen van de ratio of naar pedagogie. Het lid stelt vast dat die middelen zeker in een groepsopvang vrij worden aangewend. Alle opvanginitiatieven die het lid bezoekt verschuiven begeleiders tussen de verschillende groepen. Op het moment dat de baby's eten moeten krijgen, zijn daar meer begeleiders. Op het ogenblik dat de baby's aan het slapen zijn, is er maar één begeleider en verschuift de rest naar andere groepen om in interactie te gaan met de kinderen. Op die manier daalt de ratio en investeert

men in pedagogie. Het gaat ook over werkdruk. Koen Daniëls kan dat niet afleiden uit de tabel die gepresenteerd werd.

De term beleidsvoerend vermogen vraagt enige verklaring. Niemand kan tegen beleidsvoerend vermogen zijn. In een gezinsopvang die fantastisch omgaat met kinderen en waar men weet wat te doen als er iets misgaat, is het beleidsvoerend vermogen duidelijker aanwezig dan in een kinderopvang waar een prikbord hangt met procedures en stroomdiagrammen over wat er wanneer moet gebeuren. Men moet opletten dat men geen papieren beleidsvoerend vermogen krijgt. Het moet in de praktijk worden gebracht. Koen Daniëls roept op tot enige terughoudendheid in het uitgebreid vastleggen in een kwaliteitshandboek van wat beleidsvoerend vermogen moet zijn. Wat echt nodig is, moet daarin worden opgenomen. Men hoeft geen grote organisatie of pedagoog te zijn om op een goede manier om te gaan met jonge kinderen. Wil men dat er nog mensen in de kinderopvang stappen, dan moet men hierop letten.

Een kinderopvang waar er lang geleden problemen waren, kan vandaag een andere organisatie zijn. Hoe lang zit een kinderopvang in de databank als dezelfde problematische opvang?

Wanneer in een opvang een probleem wordt vastgesteld, zoals een gevaarsituatie, is de uitbater verantwoordelijk en wordt hij geschorst. Maar het kan dat de werknemer die de gevaarsituatie veroorzaakt heeft, ontslag neemt omdat de kinderopvang wordt gesloten maar de dag erna in een andere kinderopvang begint te werken. Staan die mensen op de radar? Het kan dat een andere kinderopvang zo iemand dan niet aanneemt. Dat is het debat over het beroepsverbod.

Aan dit probleem koppelt Koen Daniëls model 2, het uittreksel uit het strafregister van goed gedrag en zeden. Een model 2 wordt niet afgeleverd door de politie wanneer iemand veroordeeld is of in hechtenis werd genomen, maar wel wanneer een opsporingsonderzoek loopt. Wanneer een kindbegeleider in een opsporingsonderzoek zit, maar niet in voorlopige hechtenis heeft gezeten, moet de lokale politie een model 2 afleveren. Het lid denkt dat men daaraan moet schaven. Wanneer het parket een opsporingsonderzoek start, is er doorgaans iets aan de hand. Staan die mensen op de radar?

Nu wordt een opvang altijd onmiddellijk drie maanden preventief geschorst. Dat is een lange termijn. Het lid sluit zich aan bij de vragen over de kosten en de lonen. Zelf voegt hij daar nog drie punten aan toe. Ouders kunnen zeggen dat een schorsing contractbreuk is. Als ouders hun kind niet naar de opvang brengen, kan het zijn dat ze toch moeten betalen. Maar omgekeerd kan het zijn dat een ouder van een opvang die geschorst is maar waar potentieel niets mis is, een schadevergoeding eist omdat die de contractuele verplichtingen niet nakomt. Is het niet aangewezen vast te leggen dat een schorsing van overheidswege geen reden kan zijn voor het eisen van een schadevergoeding?

Op de locatie die geschorst wordt, wordt soms snel noodopvang georganiseerd. Dat gebeurt vaak bij kleinere opvanginitiatieven. Hoe gaat men daarmee om want dat kan volgens Koen Daniëls niet de bedoeling zijn.

De Panoreportage van 12 april 2023 betekende voor Koen Daniëls een flashback naar de onderzoekscommissie. Kan een gelijkaardige casus vandaag nog voorvallen? Hij vindt het erg dat het parket nog altijd geen databank heeft. Ondertussen is de lijst van het parket er nog altijd niet. Als er iets binnenkomt bij de politie of het parket, verwittigt men dan ook de administratie, en omgekeerd? Hoe moeilijk kan het zijn om te telefoneren of een mail te sturen, is de bedenking die het parlementslid zich maakt.

Over de inspecties van de kinderopvanginitiatieven die een groter geheel vormen en die eigenlijk een eigen kwaliteitsdienst hebben, bereikt Koen Daniëls het signaal dat men niet tot op de opvanglocatie zelf gaat maar dat de inspectie een meta-inspectie doet op niveau van die eigen inspectiedienst. Is dat juist?

De N-VA vraagt reeds lang om de inspectieverslagen online te zetten. Het lid is tevreden dat het aantal gestaag toeneemt. Hij sluit zich aan bij de vraag om een reactie van de opvang op te nemen, met een plan van aanpak van de opvang erbij.

Uit slide 17 blijkt dat niet in elke gevaarsituatie handhaving nodig is. Is de gevaarsituatie dan opgelost? Waarom is er geen handhaving bij alle gevaarsituaties? Het lid geeft een concreet voorbeeld: is het een gevaarsituatie wanneer op de fiche van de ouders het telefoonnummer van de huisarts niet is ingevuld? Dat werd door de inspectie als een gevaar gezien terwijl die ouders mogelijks geen huisarts hebben. Is het een gevaar wanneer de infofiche niet meldt wie de kinderen komt halen omdat alleen de ouders de kinderen ophalen?

5. Vragen van Ilse Malfroot

Ilse Malfroot gaat ervan uit dat de opvolging van de onderzoekscommissie vooral de bedoeling heeft om te kijken of de theorie klopt met de praktijk. Ze heeft het gevoel dat dit niet altijd zo is. Zij heeft daar een aantal concrete voorbeelden van. Zij verwijst eveneens naar de recente Panoreportage. Stond die voorziening op de lijst van de gerechtelijke dossiers? Waren er klachten en werd er gevolg gegeven aan die klachten? De ouders zeggen dat ze de minister in de zomer van 2022 tot vijf keer toe hebben gemaïld. Hoe kan het dat zo'n dossier in de doofpot is beland? Is dat omdat het een voorziening van Ferm, een grote organisator, is? Het valt het parlementslid op dat voorzieningen die onder die grote groepen vallen, minder worden gevisieerd dan andere zelfstandige voorzieningen.

Zij verwijst naar de berichtgeving over het overlijden van een kind, waaruit blijkt dat de onthaalhouder zelfstandig was en gedaan heeft wat ze moest doen. Ze heeft gereanimeerd. Er was blijkbaar weinig informatie over dat dossier. Vandaag staat in de berichtgeving dat de onthaalouder het gevoel heeft dat zij zich moet verdedigen in de pers omdat het agentschap Opgroeien, dat wel informatie had, geen informatie geeft aan de pers. Er is een voorziening met dringende noodzaak geschorst, twaalf dagen na de feiten, hoewel er geen elementen zijn die wijzen op enige vorm van kwaad opzet. Dat staat in het verslag van het parket. Wordt het voorzorgsprincipe correct gehanteerd? Is dat om rust te geven aan de voorziening? Of is er een andere reden?

Ilse Malfroot verwijst naar een voorbeeld waar het voorzorgsprincipe niet werd gehanteerd. Het betreft een incident in januari 2023 waarbij een ouder melding heeft gemaakt van een bult op het hoofd van zijn kind bij organisator Felies en bij Kind en Gezin. Felies heeft na een intern onderzoek geoordeeld de opvang niet te moeten sluiten omdat het kind zich al op de maandag van de week waarin het incident zich heeft voorgedaan, niet goed voelde. De papa is met het kindje naar de spoed gegaan. De behandelende arts heeft het VECK ingelicht en nadien ook het parket. De ouders hebben een beschermende maatregel gekregen en mochten niet alleen zijn met hun kind. Ilse Malfroot vindt dat een zware straf ten aanzien van de ouders omdat er in de opvang zelf geen gevolg werd gegeven aan de klacht, namelijk de schedelbreuk. Die zou veroorzaakt zijn door een zware val. De ouder heeft die klacht ook bij Zorginspectie gemeld. Zorginspectie antwoordde dat het geen klachtenonderzoek zou doen maar enkel een periodieke opvolging. In het verslag van de periodieke opvolging zijn er een aantal tekorten vastgesteld, namelijk wat betreft risicoanalyse, actief en visueel toezicht, ventilatie, crisisprocedure, procedure grensoverschrijdend gedrag en procedure klachtenbehandeling. Zorginspectie heeft beslist om geen advies handhaving te formuleren. Ilse Malfroot meent dat

die tekorten misschien in verband kunnen worden gebracht met het voorval in de opvang. Men moet het voordeel van de twijfel geven aan iedereen: voor de opvang werd voor de schedelbreuk het voorzorgsprincipe niet gehanteerd terwijl de ouders zwaar werden gestraft. Zij heeft het moeilijk met dergelijke gevallen, zeker in de nasleep van de onderzoekscommissie waar het erom ging dergelijke zaken te vermijden. Op de vraag van Koen Daniëls of dit vandaag nog kan gebeuren, is volgens haar het antwoord ja.

Ilse Malfroot vraagt waarom het voorzorgsprincipe werd toegepast voor de ouders maar niet voor de opvang. In welke mate heeft Kind en Gezin daar verder onderzoek naar gedaan? Waren er eerdere meldingen of klachten bij die voorziening? Volgens haar zou de opvang geschorst zijn indien het ging om een zelfstandige opvang. Werd het agentschap Opgroeien verwittigd over het feit dat het ziekenhuis het VECK heeft ingeschakeld en is daar communicatie over geweest? Vindt het agentschap Opgroeien dat de proportionaliteit in de straf zoek is?

Ilse Malfroot komt tot een derde dossier, namelijk een schorsing opgelegd uit voorzorg bij dringende noodzaak. Het gaat om een schorsing wegens een klacht van 2015 en een anonieme klacht van 2023. In het verslag staat dat de organisator een mail stuurde over de financiële situatie van de kinderopvanglocatie, met als onderwerp 'noodkreet'. Dat was blijkbaar een reden om de voorziening te sluiten. Ilse Malfroot begrijpt dat niet. Vermoedelijk heeft de organisator subsidies aangevraagd om van trap 1 naar trap 2 door te stromen. Redenen van weigering zijn onder meer financiële problemen en een handhavingstraject. Zal deze voorziening wegens het handhavingstraject en de geuite financiële problemen, worden uitgesloten van subsidies? Het lid hoopt van niet want het is wegens financiële problemen dat het initiatief aanspraak wil maken op subsidies zodat het financieel wordt gelijkgesteld en de sector financieel leefbaar wordt. Ilse Malfroot vraagt hoeveel weigeringen er zijn wegens handhaving of financiële problemen? Hoeveel procent van de aangevraagde subsidieverhogingen werd geweigerd?

Ilse Malfroot vraagt hoever het staat met de opdracht van de onderzoekscommissie om Mentos te evalueren. Hoe maakt het agentschap Opgroeien de keuze tussen een schorsing of een traject met Mentos? Bij Leren@vaart, dat instaat voor pedagogische en regionale ondersteuning, is Ferm goed voor 8 procent van de vergunde plaatsen en verantwoordelijk voor 15 procent van de gerechtelijke dossiers. Bij Ferm hebben ondertussen zeventien inspecties plaatsgevonden, waarna drie adviezen tot handhaving zijn opgestart, wat 18 procent betekent. Hoe zijn de ervaringen bij die inspecties? Wat heeft men daaruit geleerd? Wat waren de resultaten? Zijn er ook andere organisatoren en hoofdbureaus onder de loep genomen? Is het de bedoeling om ook de grote organisatoren te controleren? Tot nu toe worden zelfstandigen vaker geïnspecteerd. Welke stappen worden daar genomen?

Ilse Malfroot mist in de inspectierapporten informatie. Ze ziet bijvoorbeeld bij crisisprocedure enkel staan: 'crisisprocedure niet oké'. Zij vraagt of het niet zinvol is om ook aan de ouders mee te delen of het gaat over de procedure die niet oké is of de procedure die niet bekend is. Transparantie is daar op zijn plaats.

Verder heeft Ilse Malfroot een aantal vragen over de toelichtingen. Hoe ziet de toekomst eruit voor initiatieven die in een advies handhaving zitten en een aanvraag tot verhoging van de subsidies hebben ingediend? Een reden om te weigeren zijn zware financiële problemen. Die problemen zijn er omdat ze lage subsidies hebben. Hier is een tegenspraak te vinden: men wil de financiële weerbaarheid verhogen maar als blijkt dat er financiële problemen zijn, is dat een reden tot weigering. Zo zet men mensen aan om te stoppen en zorgt men ervoor dat de opvanginitiatieven in handen komen van grote groepen die in handen zijn van cd&v, zoals Ferm en Felies.

De lijst van stopzettingen en opheffingen van vergunningen die elke maandag op de website verschijnt, stemt niet overeen met de lijst die in de presentatie naar voren werd gebracht. Ilse Malfroot vraagt hoeveel het er zijn. Zij vraagt ook naar de redenen van de schorsingen.

Wat betreft de toekenning van de subsidies, is gesteld dat de centrumsteden hier niet bij werden gerekend. Ilse Malfroot vraagt of er rekening wordt gehouden met de regionale verdeling bij de toekenning van de subsidies, aangezien er in bepaalde regio's schaarste is.

Er zijn 302 starters, goed voor 2886 plaatsen. Ilse Malfroot vraagt of de noodopvang is inbegrepen. Over het aantal vergunde plaatsen is zij verbaasd. In de gezinsopvang zijn er 23.199 plaatsen en in de groepsopvang 70.693, wat in totaal neerkomt op 93.892. Op de website van Kind en Gezin staan er andere aantallen. Het aantal vergunde plaatsen voor de gezinsopvang is 30.393 en de groepsopvang 77.337, wat een totaal geeft van 107.730 vergunde plaatsen. Dat is een verschil van 13.838. Welke cijfers zijn correct? Waar zit het verschil tussen het aantal plaatsen dat vergund is volgens de website en het aantal plaatsen dat in de toelichting werd meegedeeld?

Met betrekking tot klantenbeheer deelt Ilse Malfroot de mening van de collega's. Zij hoort dat er wat ontevredenheid is over de bereikbaarheid van de dienst en de dossierbeheerder, en dat er in veel gevallen geen antwoord komt op vragen. Zij hoopt dat daaraan wordt gewerkt. Zij hoopt ook dat het Vlaams Parlement inzage krijgt in de tevredenheidsmeting. Er was bij de meting een respons van 64 procent, een goed cijfer volgens het parlementslid. Zij had graag het volledige rapport en toelichting bij de cijfers gekregen. Als er een hoge respons is, betekent dat meestal dat men niet tevreden is. Zij vermoedt een hoge ontevredenheid. Hoe zijn de eerste resultaten?

Ilse Malfroot ontvangt opmerkingen over de meting van MeMoQ. Men krijgt een score maar weet niet wat er gemeten werd. Men weet niet wat men moet veranderen of aanpassen. Ze vraagt of het niet zinvol is om er bijvoorbeeld een app voor te maken zodat voorzieningen weten wat er gemeten wordt en aldus zelf kunnen werken aan de kwaliteit.

Ilse Malfroot meent dat er al veel goed werk is verricht. Ze hoopt dat de aanbevelingen van de onderzoekscommissie in de toekomst vaker en sneller kunnen worden opgevolgd omdat nu veel informatie wordt gegeven.

6. Vragen van Katrien Schryvers

Katrien Schryvers merkt op dat er ontzettend veel in beweging is na de onderzoekscommissie die in april 2022 van start ging. Er wordt hard gewerkt op heel wat punten in uitvoering van de aanbevelingen. Ze voelt in de sector dat er veel in beweging is. Elke plek in de kinderopvang is nodig.

Zij vraagt of er wordt geanalyseerd waarom kinderopvanginitiatieven stoppen. In de categorie van de onthaalouders en gezinsopvang zijn ondertussen heel wat mensen pensioengerechtigd. Daarnaast zijn er ook een aantal schorsingen vanuit het voorzorgsprincipe. Katrien Schryvers vindt het belangrijk dat dit wordt geanalyseerd.

Tegelijkertijd willen heel wat nieuwe mensen beginnen in de kinderopvang, wat positief is. Zijn er ook uitbreidingen bij bestaande locaties? Het is belangrijk dat de minister op een creatieve manier met de beschikbare middelen aan de slag gaat. Dat betekent dat wanneer initiatieven stoppen in een bepaalde trap, de middelen opnieuw worden ingezet zodat open plaatsen stelselmatig ingevuld worden.

Katrien Schryvers meent dat de verhoogde interesse om in te stappen te maken heeft met het feit dat de sector op deze manier financieel wordt versterkt, dat er meer opvanginitiatieven zijn die de kans hebben om naar trap 2 te gaan, dat trap 2B uitgedoofd is en dat iedereen kan ingeschaald worden in trap 2A enzovoort. In die zin is ook de omschakeling van trap 1 naar trap 2 van groot belang. Dat heeft verschillende implicaties, ten eerste voor de financiering en de leefbaarheid van de initiatieven, ten tweede voor de kwaliteitseisen omdat men aan andere voorwaarden moet voldoen en ten derde voor de verloning van de kinderbegeleiders. Het vergroten van de aantrekkelijkheid van de sector voor wie daar wil gaan werken, is absoluut noodzakelijk. Men kan plekken creëren maar men moet ook kinderbegeleiders hebben. De overstap naar trap 2 is daarenboven belangrijk voor ouders omdat ze daar inkomensgerelateerd betalen. Bij de instroom naar de kinderopvanginitiatieven is het niet zo dat de meest kwetsbaren terechtkomen in de inkomensgerelateerde kinderopvang. Daar zijn zeker nog stappen te zetten.

Katrien Schryvers komt tot de decretale aanpassingen, waarover in de onderzoekscommissie lang is gesproken. Zij vindt het belangrijk dat het kader zo duidelijk mogelijk wordt gemaakt. De discussie over hoe het voorzorgsprincipe decretaal moet worden verankerd, is niet zo belangrijk. Het moet toegepast worden. Als men het sterker kan maken door het decretaal te verankeren, dan moet men dat doen.

Als men de tendensen ziet in de schorsingen en de opheffingen van de vergunningen, blijkt dat het vaker gaat over niet in trap 2 of 3 gesubsidieerde initiatieven. Het gaat vaker over kleinschalige initiatieven. Katrien Schryvers vraagt wat men kan doen bij een intermediair niveau. Hoe kan men kleine initiatieven de juridische omkadering en de achtergrond geven om ingebed te zijn in een groter geheel, om meer zekerheid te hebben en om een beroep te kunnen doen op ervaringsuitwisseling en expertisedeling enzovoort?

Met betrekking tot de handhaving in de samenwerking met het parket is verwezen naar de aanpassingen in de omzendbrief en informatiedeling. Zij sluit zich aan bij de vraag van Koen Daniëls of de administratie bij een incident een-op-een melding krijgt van het parket. Daarnaast wil zij ook de andere situatie onder ogen zien: het kan evengoed dat iemand die werkzaam is in een kinderopvanginitiatief, elders een feit pleegt waarvan men niet op de hoogte is. Het issue is dat een beroep niet wordt vermeld in het strafdossier, dat toegang tot Dolsis nodig is en dat er sneller gemeld kan worden in geval van onderzoeken waar kinderbegeleiders bij betrokken zijn. Wat is de stand van zaken? Zijn daar nog verdere stappen in gezet? Wat met het overleg met het federale niveau daarover?

De onderzoekscommissie heeft bewust meldingsplicht ingeschreven op heel wat niveaus. Zo geldt er meldingsplicht wanneer er een strafonderzoek loopt tegen iemand die werkzaam is in een kinderopvanginitiatief. Wordt er ook gewerkt aan een melding vanuit het kinderopvanginitiatief?

Er hebben 22 gemeenten toestemming gekregen om vervangcapaciteit te organiseren. Katrien Schryvers wil weten hoe die plaatsen definitief worden ingevuld.

De onderzoekscommissie heeft gesteld dat de betrokkenheid van ouders bij inspecties nodig is omdat zij heel wat kunnen aangeven. Worden daar stappen in gezet? Als er een financiële inspectie gebeurt of een inspectie van de infrastructuur, krijgen de inspecteurs uitdrukkelijk de opdracht om de ogen open te houden voor de veiligheid. Op welke manier gebeurt dat?

Katrien Schryvers besluit dat er ongelooflijk grote stappen voorwaarts worden gezet. Iedereen voelt dat er veel in beweging is. Zij vraagt hoe er nog verder kan worden ingezet op de beeldvorming van de sector.

VI. Antwoorden van Bruno Vanobbergen

Bruno Vanobbergen merkt op dat het niet mogelijk is om nieuwe cijfers te geven. Hij heeft een indicatie gegeven van de cijfers van het eerste kwartaal van 2023, maar om de totaliteit en alle nuance daarin te kennen, moet men de jaarlijkse rapportage van al die cijfers afwachten. Het is niet gemakkelijk om alle specifieke cijfers al mee te geven. Hij gaat na of de geografische spreiding van cijfers van 2022 beschikbaar is.

De spreker begrijpt dat leden vragen hebben bij casussen, maar merkt op dat het niet mogelijk is om in te gaan op concrete gevallen. Hij vindt het belangrijk om mee te geven dat het agentschap Opgroeien in elke casus op basis van alle beschikbare informatie een correcte inschatting probeert te maken van wat de volgende stappen moeten zijn. Het gaat vaak om informatie die niet publiek gedeeld kan worden. Hij vraagt om het nodige respect te hebben voor de complexiteit die al die casussen kenmerkt.

Bruno Vanobbergen komt tot de vraag van Freya Saeys over hoe men gevaarsituaties moet interpreteren. Hij herhaalt dat er 345 situaties zijn waarin ouders of organisatoren van een kinderopvang een melding deden. Het agentschap Opgroeien maakt een inschatting of het een gevaarsituatie is. Het zijn niet de ouders of de organisatoren die aangeven waar er een gevaarsituatie is. Dat betekent dat niet elk van die situaties een gevaarsituatie is. In 77 van de meldingen is men overgegaan tot handhaving.

De psychopedagogen zijn er voor alle ouders. Men hanteert het principe van proportioneel universalisme. Dat betekent dat men de psychopedagogen inschakelt in die situaties waar zich een ernstig incident heeft voorgedaan. Op het moment dat men aan de ouders de beslissing meedeelt, deelt men ook mee dat als zij zich ongerust maken of vragen hebben, ze contact kunnen opnemen met de psychopedagoog van het lokale team.

Het is de bedoeling om de termijn bij het VECK zo kort mogelijk te houden. Daarom komt er in het najaar van 2023 bijkomend personeel. Het is niet mogelijk om in alle casussen met standaardtermijnen te werken. De termijn is afhankelijk van het verloop van het strafonderzoek en de complexiteit van de casus.

De definitie van beleidsvoerend vermogen is opgenomen in het Vergunningsbesluit. De definitie omvat heel wat verschillende dimensies. Het gaat over veiligheid en gezondheid, omgang met kinderen en gezinnen, organisatorisch management en samenwerking. Dat wordt duidelijk als vertrekdefinitie gebruikt en als basis voor het vervolgtraject: het proces loopt voor het eerste traject tot aan de zomer van 2023, zo concreet en zo gedragen mogelijk, en daarna volgt het tweede traject rond de implementatie.

De evaluatie van de ondersteuning is gedefinieerd in termen van het participatieve traject met de belangrijke stakeholders, zoals Mentes, de pools en de VVSG, waarbij het de bedoeling is om samen te bekijken hoe men de ondersteuning van de kinderopvang, rekening houdend met de recente dynamiek, in de toekomst zo kwaliteitsvol mogelijk kan maken. Dat traject zal de komende maanden plaatsvinden.

Het is de bedoeling om tegen eind juni 2023 de handhavingsrapporten actief openbaar te maken. In die handhavingsrapporten zal duidelijk staan welke maatregelen zijn genomen ten aanzien van de kinderopvang in kwestie. Belangrijk daarbij is dat op het moment dat men bepaalde zaken actief openbaar maakt, men wordt geconfronteerd met een strikte juridische regelgeving waardoor bepaalde zaken in het kader van privacy en bescherming van persoonsgegevens niet of niet rechtstreeks kunnen worden bekendgemaakt. Dat is een bijzonder complexe materie waar

men op dit ogenblik nog aan het bekijken is wat er (niet) kan, en wat de regelgeving toelaat om die actieve openbaarheid maximaal vorm te geven.

Integriteit krijgt een brede definitie. Er zijn veel voorbeelden van casussen waaruit duidelijk blijkt dat men integriteit op een brede manier invult, zonder daarom de idee achter het voorzorgsprincipe onmogelijk te maken. Het gaat om meer dan de enge voorbeelden die Celia Groothedde gaf.

Intensieve ondersteuning gebeurt door Mentes en de pools gezinsopvang, bijvoorbeeld vanuit de VVSG. Het agentschap Opgroeien voert de evaluatie uit, soms in overleg met Zorginspectie als zij in bepaalde situaties een bezoek of een extra inspectie gedaan hebben.

Er was bezorgdheid over de nieuwe klantenbeheerders. Bruno Vanobbergen heeft duidelijk gemaakt dat sommige van die klantenbeheerders nog maar pas in dienst zijn. Hij vraagt mildheid ten aanzien van mensen die in een complexe omgeving met veel betrokkenheid en toewijding aan een complexe opdracht starten. Dat zal vanaf het begin niet perfect lopen maar zij krijgen een intensief vormingstraject. Men zorgt ervoor dat men met de expertise die men in huis heeft bij de klantenbeheerders die er al zijn, tot een maximale mix van die expertise kan komen. Hij maakt zich sterk dat men de komende maanden een sterk team zal hebben. De mensen zijn daarop geselecteerd. Bovendien zijn er vier nieuwe leidinggevendenden. Dat moet er allemaal voor zorgen dat de dienstverlening zo goed mogelijk zal verlopen. Het feit dat er extra mensen zijn, laat toe om op de bereikbaarheid in de zetten. Bruno Vanobbergen wil dat eerst stap voor stap bekijken en er eerst voor zorgen dat die ploeg op een goede manier kan werken. Men streeft naar een klantenbeheerder per eerstelijnszone. Dat zal de dienstverlening en de bereikbaarheid ten goede komen.

In 87 procent van de situaties waarin de vervangcapaciteit ingezet wordt, gebeurt dat in de gemeente waar de sluiting zich heeft voorgedaan. De vervangcapaciteit wordt nagenoeg volledig ingezet in de gemeente waar de opvang werd gesloten.

De benchmarkstudie zit op schema. De resultaten zullen voor de zomer van 2023 beschikbaar zijn.

Er zijn kindrapporten, en die worden beheerd door de medewerkers van de lokale teams. Als ouders toestemmen om de informatie uit dat rapport te delen met het CLB wanneer het kind de stap naar het onderwijs maakt, worden die kindrapporten overgedragen. In elke provincie zijn er overeenkomsten en protocollen tussen het agentschap Opgroeien en de CLB's om de informatiedeling zo goed mogelijk te laten verlopen.

Volgens Bruno Vanobbergen stelt iedereen de vraag of situaties zoals in de Pano-reportage vandaag nog kunnen. Als klachten die duidelijk gerelateerd zijn aan een schending van de integriteit van kinderen, bij het agentschap Opgroeien terechtkomen, dan gaat het agentschap daar nauwgezet mee om. Het voorzorgsprincipe laat toe om snel te handelen. Zodra men een eerste beslissing heeft genomen, doet het agentschap er alles aan om de verdere opvolging zo kwaliteitsvol mogelijk in te vullen. Dat betekent niet dat er in de kinderopvang nooit meer iets kan gebeuren. Wel is het agentschap zo georganiseerd dat het nagenoeg onmogelijk is om niets te doen met dit soort klachten. De voorbije maanden is op dat terrein in de werking van het agentschap veel gebeurd. Daarom durft hij dit bijna met de hand op het hart zeggen.

De voorbije maanden zijn belangrijke stappen vooruit gezet in de samenwerking met het parket, zeker met de aanpassing van de omzendbrief. De spreker wil geen enkele partij culpabiliseren maar het is duidelijk dat men in het verleden onvoldoende

aandacht heeft besteed aan die samenwerking. Nu is er zowel van de kant van het parket als van de kant van het agentschap een duidelijke ambitie om die samenwerking te versterken. Vandaag zijn daar al zeer goede voorbeelden van, hoewel er nog momenten zijn waarop het nog niet optimaal verloopt. De genomen stappen doen Bruno Vanobbergen erin geloven dat men die ambitie op een bepaald moment zal waarmaken. Het is een proces dat stap voor stap vorm zal moeten krijgen.

De regelgeving bepaalt dat in geval van opheffing ouders kosteloos een contract kunnen opzeggen. Of dat ook kan bij schorsing, kan Bruno Vanobbergen niet beantwoorden. Hij zal het antwoord op een later moment bezorgen.

Bruno Vanobbergen beaamt dat er verschillen zijn tussen de cijfers op de website en in de presentatie. Dat komt omdat de cijfers voor de presentatie die van 15 april 2023 zijn. Op de website zijn de cijfers telkens up-to-date. Hij zal er in de komende presentaties voor zorgen dat die verwarring niet meer ontstaat. Verder deelt hij mee dat de cijfers van de noodopvang er niet in zijn vervat. Op de website zijn de vergunde plaatsen bij onthaalouders, exclusief de buitenschoolse kinderopvang, maar in de presentatie zijn ze wel meegeteld. Ook hier wordt ervoor gezorgd dat in de toekomst misverstanden worden vermeden. Wat op de site staat, is up-to-date en correct.

De resultaten van de tevredenheidsmeting zullen in de tweede helft van mei 2023 ter beschikking zijn. De uitbreiding van de bestaande locaties gaat over ongeveer 2400 plaatsen. Wat betreft de vervangcapaciteit en de definitieve invulling antwoordt hij dat als die twee middelen verbonden zijn, die worden heringezet in de betrokken gemeente, waarbij er voorrang is voor de organisatoren die inspringen in de vervangcapaciteit.

VII. Antwoorden van Leo Van Loo

Leo Van Loo beantwoordt de vraag van Koen Daniëls over de opvolging van voorzieningen en verantwoordelijken. Het opvolgen van voorzieningen, wat vroeger moeilijk kon, is vandaag mogelijk in dossieroverzichtfiches. Vandaag kan men de historiek van een voorziening zien op de fiches, die operationeel zijn.

Het opvolgen van verantwoordelijken is moeilijker omdat dat niet ingebouwd is in de systemen. Er loopt in het eerste en tweede kwartaal van 2023 een definitiestudie. Op de IT-planning staat dat in het najaar van 2023 wordt gekeken op welke manier men dat kan realiseren. Het is relevant om het op het niveau van de verantwoordelijken te kunnen volgen.

Het opvolgen van kindbegeleiders is een moeilijk traject om verschillende redenen. Vandaag is het agentschap Opgroeien niet gemachtigd om dat te volgen. Het agentschap Opgroeien mag niet weten wie in welke voorziening werkt. Dat is overkomelijk maar er is een zware systeemingreep nodig om te kunnen volgen wie waar werkt. Men zal in het tweede en derde kwartaal van 2023 bekijken op welke manier men dat zowel juridisch als technisch in de systemen kan inbouwen. Dat is een moeilijk traject. Beroepsverbod is juridisch. Het vergt andere zaken dan IT-oplossingen om dat op te volgen. Als men dat kan opvolgen, kan men de juridische figuur van het beroepsverbod mogelijkerwijze inschrijven, maar dat is een beleidsaangelegenheid.

VIII. Antwoorden van Karine Moykens

Karine Moykens antwoordt op de vragen over de inspecties die vooral bij zelfstandigen zouden worden gedaan en het gelijkschakelen van de termijnen. Wanneer Zorginspectie een melding krijgt vanuit het agentschap Opgroeien dat er zich een probleem

voordoet, gaat men niet enkel naar de aangesloten onthaalouders. Wanneer men vaststelt dat er wel degelijk een probleem is, gaat men ook bij de dienst zelf en bij alle andere aangesloten onthaalouders van die dienst. Grotere groepen worden wel degelijk ook geïnspecteerd.

Is de termijn van de reguliere inspectie oké? Er werd terecht verwezen naar het feit dat 23 procent van de inspecties reguliere inspecties zijn, maar Karine Moykens durft daar geen antwoord op geven omdat dat eigenlijk te weinig is om extrapolaties te maken.

Op de vraag of de 533 initiatieven geïnspecteerd zijn, antwoordt Karine Moykens dat daaronder 127 inspectieopdrachten ressorteren, waarvan er 110 effectief zijn uitgevoerd. 30 voorzieningen zijn als aandachtsvoorzieningen gemarkeerd en er zijn 23 adviezen tot handhaving gegeven.

Het wederwoord en het plan van aanpak bij een inspectieverslag noemt Karine Moykens relevante zaken. Dat zal worden meegenomen in de evaluatie waarvoor men op 7 juni 2023 het overleg heeft gepland. Ze zal zeker en vast bekijken hoe men daar een concreet antwoord op kan geven.

Karine Moykens beaamt dat het meerogenprincipe wordt toegepast in de helft van de inspecties. Wanneer men op volle kracht zal zijn, zal men in de helft van de inspecties met twee inspecteurs ter plaatse gaan. De inschatting is dat dat voldoende zal zijn. Men hoeft natuurlijk niet altijd met twee te gaan in reguliere inspecties. Het is vooral bij klachten of gevaarsituaties een meerwaarde.

De eerste vraag van Celia Groothedde over de tussentijdse resultaten is onduidelijk. De voorlopige resultaten van MeMoQ heeft Karine Moykens niet bij zich. Er zijn ook niet echt verslagen of rapporten afgeleverd. Het is besproken in de eerste overlegmomenten. Op 4 mei 2023 vindt een volgend overleg plaats. Het eindresultaat wordt tegen eind juni 2023 verwacht. Op dat moment zal zij daar graag over terugkoppelen.

Karine Moykens bevestigt dat de nieuwe personeelsleden zullen worden ingezet voor de reguliere inspecties. Wanneer ze opgeleid zijn en de baan op gaan, zal het aantal reguliere inspecties worden opgekrikt.

Ze denkt dat geen enkele organisatie voorbereid is op een verachtvoudiging van het aantal aanvragen in het kader van de passieve openbaarheid. Als ze een belofte doet over een termijn om het op te lossen, wil ze ook de garantie hebben dat ze die belofte kan houden, maar die garantie kan ze vandaag niet geven. Alles hangt af van de dagelijkse instroom. Ze kan alleen haar engagement geven dat ze alles op alles zal zetten om dat zo snel mogelijk te doen, ook met de geplande aanwervingen van extra administratief personeel.

De vragen van Ilse Malfroot over individuele casussen kan Karine Moykens niet beantwoorden. De opmerking over de crisisprocedure vindt ze relevant. Dat element zal zeker worden meegenomen bij de evaluatie. Men zal kijken of men dat nog kan verfijnen en hoe men dat zo transparant mogelijk aan de ouders kan meegeven.

Wat betreft de suggestie van de app, antwoordt Karine Moykens dat er in elk geval altijd een feedbackgesprek is over de score van MeMoQ onmiddellijk na de inspectie. Daarnaast is het zelfevaluatie-instrument dat rond MeMoQ gemaakt is, beschikbaar op de website van het agentschap Opgroeien. Zowel Mentos als de koepels zijn daarenboven bezig met bepaalde instrumenten. Een goede aftoetsing met elkaar is nodig om geen instrumenten te ontwikkelen die al worden ontwikkeld.

Samen met de sector wordt onderzocht of een waarderingstool ontwikkeld moet worden die een antwoord kan bieden op de vraag naar betrokkenheid van de ouders. In de huidige fase is de stuurgroep de visie aan het bepalen om die vervolgens aan de minister te bezorgen. In een volgende rapportering zal Karine Moykens daar meer informatie over kunnen verstrekken.

IX. Antwoorden van minister Hilde Crevits

Minister *Hilde Crevits* zegt dat het sluiten van een opvanginitiatief uit voorzorg geen verplichting is. Een opvanginitiatief blijft niet verplicht gesloten tijdens de schorsingsperiode als blijkt dat het strafonderzoek afgerond is en er geen fout is bij het initiatief. Zodra het agentschap Opgroeien bericht krijgt dat een strafonderzoek afgerond is, kan het onmiddellijk ingrijpen en de schorsing opheffen. Bij zware incidenten worden schorsingen vaak in samenspraak met de organisator beslist. Zij vragen dat vaak. Er is reeds gezegd dat men bij ingrijpende gebeurtenissen mensen de tijd moet geven om op hun plooi te komen. Het is absoluut niet de bedoeling om rigide te zijn bij een schorsing. De minister wil dat er rekening wordt gehouden met de specificiteit van de situatie. Een mediabericht over een afgerond strafonderzoek dat niet wordt gemeld of bevestigd aan het agentschap, is een andere situatie. Er is goede communicatie nodig vanuit de diensten die bezig zijn met strafonderzoeken.

Minister Hilde Crevits beaamt dat er historisch gegroeide verschillen zijn tussen gezinsopvang en groepsopvang. Zij heeft er geen probleem mee om die volledig gelijk te schakelen. De kloof is groot. Dat moet worden meegenomen in de budgettaire plannen die worden gemaakt. Men houdt zich nu aan de bestaande regels. De basissubsidie is met instemming van de Vlaamse Regering opgetrokken. Er is in grote eensgezindheid afgesproken om een oproep te doen voor de overgang naar trap 2. Zij is zelf vragende partij om meer mensen die onder het sui-generisstatuut werken de mogelijkheid te geven om onder het werknemersstatuut aan de slag te gaan.

Er wordt bekeken op welke manier kan worden omgegaan met voorzieningen die een IKT-mix hebben op verschillende locaties. Ze zitten in de tweede voorrangsgroep voor de vrije prijs. Er wordt onderzocht hoe dit dossier de komende maanden kan evolueren. Ook daar zijn er een aantal voorzieningen die volledig naar trap 2 willen gaan.

In het benchmarkonderzoek worden de regels strikt gevolgd. Het gaat over meer dan op een website kijken hoe de ratio in enkele buurlanden in elkaar zit. Het heeft een grote inspanning gekost om inzicht te krijgen in hoe het in Nederland werkt. Nederland heeft een andere ratio voor baby's dan voor oudere kinderen, wat een interessante optie is. De vraag is of dat transposeerbaar is. Het is belangrijk om dat correct in te schatten en daarom is een tweede onderzoek besteld.

Het is interessant dat initiatieven naar trap 2 willen omdat ze daar opportuniteiten hebben om vrijer extra personeel aan te werven en de ratio naar beneden te krijgen. Men moet een evenwicht vinden tussen vrijheid en controle. Er zijn veel vragen om als organisatie autonoom keuzes te kunnen maken zonder uitsluitend op basis van output gefinancierd te worden. Daarover wordt grondig van gedachten gewisseld.

Minister Hilde Crevits toont zich bereid om de vervangcapaciteit te verduurzamen in de komende uitbreidingsrondes. Om kinderen met wie er problemen waren beter op te volgen wanneer ze naar school gaan, moeten contacten gelegd worden met de CLB's. Dat kan een interessante wisselwerking tot stand brengen.

Alle gemeenten moeten altijd worden meegenomen in het uitbreidingsbeleid. Het is vreemd dat een lokaal bestuur dat in een vorige ronde een uitbreiding kreeg, er in een volgende ronde uitvalt. Mocht er regelgeving zijn die daartoe leidt, wil ze graag weten welke regel dat precies is.

Het is goed dat de aanvragen om trap 1 te worden snel binnenkomen. Dankzij het uitbreidingsbeleid kan men reeds bestaande aanvragen om trap 2 te worden honoreren. De minister gaat ervan uit dat het geen theoretische plaatsen zijn. Dat zou haar verbazen omdat de nood hoog is maar ze verklaart zich bereid dit te bekijken. Het is goed dat in de negativiteit van plaatsen die verloren gaan, er ook positiviteit is met de betere financiering en de effecten daarvan.

Vragen over de individuele cases liggen moeilijk. Als er iets ernstigs gebeurt, heeft de minister de neiging om te telefoneren maar in sommige situaties is het niet goed om dat te doen. Men moet evenwicht vinden tussen contact opnemen en terughoudend zijn. In het dossier waarover Ilse Malfroot sprak, is een en ander misgelopen in de overgang van de bevoegdheden. Een vraag van de ouders is toen niet beantwoord. Zij vindt dat vervelend en probeert dat recht te zetten. Het blijft bij strafonderzoeken moeilijk om spontaan contact op te nemen. Wie telefoneert met betrokkenen wekt de indruk partij te kiezen. Er is met het agentschap Op-groeien afgesproken dat er altijd hulp wordt geboden. Sommige mensen willen dat maar andere niet.

Minister Hilde Crevits verkiest geregelde gedachtewisselingen met gebundelde vragen boven wekelijks een reeks vragen om uitleg over kinderopvang, maar zij schikt zich naar de vragen die parlementsleden stellen.

Bruno Vanobbergen wil bij het eerste punt dat de minister heeft aangekaart, toevoegen te betreuren dat het in de berichtgeving lijkt alsof het agentschap Op-groeien diametraal tegenover het betrokken kinderopvanginitiatief staat. De verantwoordelijke klantenbeheerder heeft dagelijks contact met deze persoon, biedt een luisterend oor, probeert zo ondersteunend mogelijk te zijn en heeft afspraken gemaakt om samen te zoeken naar oplossingen.

Minister *Hilde Crevits* meent dat er een omslag in de houding is. De onderzoekscommissie heeft gevraagd om het kind centraal te zetten. Dat betekent dat men het voorzorgsprincipe moet hanteren. Het vraagt tijd om die oefening te maken. Men moet dat principe goed motiveren. Er is opgemerkt dat men het principe te eng bekijkt en tegelijk dat men het te breed bekijkt. De toets is wat er nadien gebeurt. Wie op een bepaald moment het voorzorgsprincipe inroept om preventief te schorsen, moet voldoende ingedekt zijn wanneer initiatieven die beslissing aanvechten. Er zijn al dossiers op het bureau van de minister geëindigd waar zij dan moet over oordelen. Men moet menselijke afwegingen maken en nieuwe medewerkers moeten daar hun weg in vinden.

Minister Hilde Crevits was ongelukkig met de uitspraak dat de nieuwe mensen de stiel nog niet kennen. Als er te weinig mensen zijn, is aanwerven de enige optie. Maar nieuwe mensen moeten de kans krijgen om te groeien. Zij benadrukt de nieuwe mensen de kans te willen geven om te groeien in de organisatie, die nog niet helemaal uit de turbulente periode is geraakt.

X. Replieken

Koen Daniëls vraagt of het IT-programma de mogelijkheid biedt om te selecteren op de locatie. Een locatie kan wijzigen van opvang en van verantwoordelijke maar wel een opvang blijven.

Het parlementslicd vraagt verder of men bij een dienst die zelf kwaliteitsbewaking en inspectie doet, effectief tot op de vloer gaat en ook tot bij de opvanginitiatieven. *Karine Moykens* bevestigt dat.

Celia Groothedde verwijst naar de benchmark die volgens schema zou verlopen. Als ze kijkt naar de powerpoint die in de Toekomstgroep is gedeeld op 28 november 2022, met als titel 'De grote kinderopvangwerf. Kinderopvang als groeiplek. Traject naar een toekomstplan kinderopvang', ziet ze op slide 13 bij het inhoudelijk op te nemen werk: "Wetenschappelijk onderzoek, internationale benchmark kinderopvang Steunpunt WVG, resultaten april 2023. Ratio, financiering, organisatie en beleid." Zij kan begrijpen dat men nog niet helemaal weet hoe men dat zal uitrollen, maar er staat duidelijk dat de resultaten voor april 2023 bedoeld waren. Er is keer op keer verwezen naar de benchmark. Ze begrijpt niet dat wordt volgehouden dat alles volgens schema verloopt. Het schema geeft immers aan dat het anders gepland was. Zij vindt dat niet kunnen.

Volgens *Celia Groothedde* is er op veel vragen geen antwoord gegeven, bijvoorbeeld op de vraag of er een lijst is met de geschorste locaties, de locaties die daarna opengingen en de locaties waar men tegen het advies van Zorginspectie of Kind en Gezin inging, dus waar er een geschil was of een juridische slag is geleverd. Er is evenmin ingegaan op de inschatting door de minister van de subsidieaanvragen van trap 1 naar trap 2. Haar lijkt het aantal niet gigantisch. Ze vraagt waar dat volgens de minister aan ligt. Is het omdat de sector met vrije prijszetting wil werken omdat de subsidiëring op trap 2 hoger ligt?

61,3 procent van de kinderopvanginitiatieven heeft de rondvraag ingevuld. Iets meer dan 1400 antwoorden waren voldoende ingevuld. *Celia Groothedde* vindt dat weinig. Is dat aantal representatief? Wat betekent 'voldoende ingevuld'? Waarom is de rest niet in aanmerking genomen? Misschien was het een ontzettend uitgebreide rondvraag. Was dat afgestemd op de kinderopvang en vallen hier resultaten uit te extrapoleren?

Volgens *Celia Groothedde* heeft men het niet gehad over hoe praktisch of theoretisch de uitbreidingsplaatsen zijn, wat de afgelopen jaren een groot pijnpunt was. Er wordt altijd een uitbreiding aangekondigd, maar in Brussel zijn er minder plaatsen beschikbaar terwijl er op papier meer plaatsen zijn toegekend.

In al zijn voorbeelden gaf *Bruno Vanobbergen* een enge invulling van integriteit. Ze verwijst naar de casus van 't Sloeberhuisje. In een hoorzitting aarzelde het VECK om daarop in te gaan. Dat maakt haar bezorgd. Ze heeft de indruk dat er wordt gezegd dat men het breed opneemt maar dat er veel onder de radar blijft.

Er is niet echt ingegaan op de vraag hoe beleidsvoerend vermogen wordt gedefinieerd. Ook de geografische uitsplitsing van stoppers en starters heeft ze niet gehoord. Op de meldingen is evenmin ingegaan. Er is aangegeven hoeveel meldingen men heeft gekregen van organisaties die beperkt functioneren en hebben moeten sluiten, maar er is geen inschatting gegeven van de kinduren die verloren zijn gegaan.

Celia Groothedde vraagt aan *Leo Van Loo* welke concrete acties aan de benchmark verbonden zijn.

Van de 533 dossiers moeten er volgens *Karine Moykens* 127 initiatieven geïnspecteerd worden en zijn er 110 bezocht. Zijn er 17 initiatieven waarvan er geen recent inspectieverslag is of ontbreken er nog andere inspectieverslagen? Wat is er gebeurd met de 23 dossiers waar er een advies tot handhaving is gegeven?

Karine Moykens gaf aan dat ze geen extrapolatie kan maken van de termijnen omdat er 23 procent reguliere inspecties zijn. Wie kijkt naar het aantal inspecteurs en het aantal dat wordt aangeworven, moet kunnen inschatten of de termijnen oplopen, de achterstand oploopt of is afgebouwd, en of er meer reguliere inspecties zijn dan vroeger.

Bruno Vanobbergen is niet ingegaan op de vraag over de dossierbeheerders. Celia Groothedde heeft het gevoel dat die essentieel zijn en moeten zorgen dat de kinderopvang goed wordt ondersteund. Er komen al maandenlang signalen dat dat niet zo is. Ze werpt geen steen naar die mensen.

Ze apprecieert het dat Bruno Vanobbergen is ingegaan op het plaatsgebrek. Als HIVA in 2019 opmerkt dat er alleen bij kansengroepen 7700 plaatsen tekort zijn, in hoeverre is een cijfer van 7000 dan nog relevant? Worden daar acties bij ondernomen? Heeft Bruno Vanobbergen zicht op wat er ontbreekt? Weet hij hoeveel stoppers er zijn en waarom ze stoppen? Wordt dat onderzocht?

Mocht het aantal klachten en gevaarmeldingen blijven stijgen, zal men dan voor Zorginspectie en voor Kind en Gezin een nieuw PEP indienen bij de Vlaamse Regering? Het ziet ernaar uit dat er op dit moment nog altijd een zware belasting is van beide diensten.

Koen Daniëls, waarnemend commissievoorzitter, voegt toe dat de vraag over het beleidsvoerend vermogen, die hij gesteld had, omstandig werd beantwoord door Bruno Vanobbergen.

Karine Moykens zei dat de koepels en Mentos bezig zijn met MeMoQ. Mentos is niet voor iedereen (gratis) beschikbaar, merkt *Ilse Malfroot* op. Mentos wordt goed gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. De zelfstandigen hebben het gevoel dat ze worden uitgesloten omdat de informatie bij de koepels en Mentos voor hen niet altijd beschikbaar is. Het Vlaams Belang vindt dat de informatie overal en voor iedereen gratis beschikbaar moet zijn.

Ilse Malfroot heeft de cijfers ook bijgehouden. Ze stelt vast dat er tussen januari 2023 en 25 april 2023 een groei is van 509 opvangplaatsen, terwijl men hier de hele tijd zegt dat het aantal plaatsen vermindert. Hoe komt dat?

Minister Hilde Crevits zei terecht dat nieuwe medewerkers voldoende tijd moeten krijgen om zich in te werken. Het lid voegt daaraan toe dat men dat geduld ook moet opbrengen voor nieuwe en jonge kinderbegeleiders. Ilse Malfroot kreeg naar aanleiding van recent uitgevoerde inspecties de reactie dat dat niet altijd het geval is.

Bestaat er een rapport over de redenen waarom initiatiefnemers stoppen? Tijdens de gedachtewisseling van 20 december 2022 is gezegd dat de handavingsprocedure voorschrijft dat een kinderdagverblijf bij tekorten een plan van aanpak moet bezorgen aan het agentschap Opgroeien. Er is ook gezegd dat niet elk kinderdagverblijf dat plan van aanpak bezorgt. Wat gebeurt er met een plan van aanpak, wat is het traject van dat plan van aanpak, vooral voor de voorziening?

Een voorziening zal bepaalde stappen moeten zetten om uit de handhaving te geraken. Hoe geraakt een voorziening daaruit? Hoelang duurt zo'n traject? Handhaving heeft gevolgen voor de subsidie. Wordt er aan de opvang gecommuniceerd over hoe men uit de handhaving kan komen?

Minister Hilde Crevits zei dat voor 8791 plaatsen de overstap van trap 1 naar trap 2 werd aangevraagd, wat meer is dan de 3000 die zullen worden toegekend. Ilse Malfroot meent begrepen te hebben dat die 3000 in eerste instantie naar de IKT-mix gaan en dat er nadien over de andere wordt verdeeld. De 150 miljoen euro extra is nog altijd niet volledig opgebruikt en wordt naar de begrotingsronde van september 2023 verschoven. Hoe worden de overige plaatsen toegewezen? Komt er opnieuw een oproep, bijvoorbeeld voor voorzieningen die in september 2023 niet meer onder handhaving vallen? Krijgen ze opnieuw een kans? Zo ja, wanneer? Zo neen, waarom niet?

Ilse Malfroot vraagt aan Leo Van Loo of het probleem van een opvang met verschillende namen maar op hetzelfde adres intussen is opgelost.

Het aantal meldingen van gevaarsituaties is verhoogd, onder meer door een verhoogde alertheid. Hoe evalueert het agentschap Opgroeien dat? Komen er meer meldingen binnen van de organisatoren?

Op maandag 24 april 2023 was er een toekomstgroep waar iedereen het eens was met het schema. Eind april 2023 zal het eerste deel klaar zijn, meldt minister *Hilde Crevits*.

Ze vindt het aantal voorzieningen dat overstapt van trap 1 naar trap 2 veel, en begrijpt de opmerking niet dat het er weinig zijn. Ze begrijpt ook waarom sommige in trap 1 willen blijven. Het blijft een vrije keuze.

Het is niet de bedoeling om een nieuwe oproep te doen. Er waren heel veel inschrijvingen en het is de uitdaging om zoveel mogelijk mensen te laten passeren. Het is inderdaad zo dat de 115 miljoen euro nog niet volledig werden gebruikt omdat er een probleem zal zijn in 2024 als men nu alle aanvragen honoreert.

De lijst waarnaar Celia Groothedde vraagt, staat volgens *Bruno Vanobbergen* online. Het onderzoek over de plaatsen is een onderzoek van het HIVA. Het gaat niet over meer dan zeventuizend plaatsen voor kansengroepen, maar het gaat over een inschatting van hoeveel plaatsen in de toekomst nodig zouden zijn, rekening houdend met de parameters die in de toelichting werden aangegeven. Bruno Vanobbergen herhaalt intussen over gegevens van de lokale loketten te beschikken die een geüpdatete inschatting kunnen maken.

In 2021 zijn de stopzettingen geanalyseerd. De belangrijkste reden – in 17 procent van de gevallen – is een nieuwe uitdaging. Een tweede reden – goed voor 16 procent – is ouderdom of pensioen. In 13 procent van de gevallen geven mensen gezondheidsredenen aan. Hetzelfde percentage beslist te gaan werken in een andere locatie. Voor 2022 zijn de data beschikbaar maar moet de analyse nog gebeuren.

Voor de zomer van 2023 komen er dertig klantenbeheerders bij waardoor het team uit zestig klantenbeheerders zal bestaan. Men mikt op een klantenbeheerder per eerstelijnszone zodat er maximale bereikbaarheid is. Het klopt dat het een groep is waar veel tijd en energie in wordt geïnvesteerd omdat ze een complexe opdracht hebben.

Mentes is altijd gratis voor zijn doelgroep van de niet-gesubsidieerde voorzieningen. De opvolging van het plan van aanpak gebeurt deels door het opvragen van bepaalde documenten maar ook door een opvolgingsbezoek door Zorginspectie. Men bekijkt samen hoe de handhavingstrajecten zo kort mogelijk kunnen worden gehouden en hoe opvolgingsbezoeken zo snel mogelijk kunnen worden georganiseerd.

65 procent van de meldingen van een gevaarsituatie gebeurt door ouders. Daarnaast gebeuren de meldingen hoofdzakelijk door organisatoren. Er is zeker een positieve evolutie maar het agentschap Opgroeien blijft sensibiliseren.

De dossieroverzichten zijn op locatieniveau, antwoordt *Leo Van Loo*. De historiek van een voorziening kan men bekijken voor zover ze beschikbaar is in het systeem.

Het agentschap Opgroeien heeft geen benchmarking gedaan maar een risicoanalyse. Het is een goed gekende statistische methodiek – logistische regressieanalyse – die een aantal variabelen bewerkt zodat er een uitspraak komt over het resultaat op twee nieuwe variabelen: laat men het dossier in een risicomodel of niet? De voorzieningen die hoog scoren, worden maandelijks bekeken. De variabelen hangen op een bepaalde manier samen, wat door de formule wordt bepaald. Naargelang er gegevens bijkomen, kunnen de verhoudingen variëren.

Van de 533 inspectieopdrachten werd er in 127 casussen beslist tot een bijkomende inspectieopdracht, antwoordt *Karine Moykens*. Voor de andere dossiers was er een recent inspectieverslag of voldoende andere informatie voor een risico-inschatting. Van die 127 inspecties zijn er 110 uitgevoerd. Voor twee voorzieningen is een inspectieronde gepland voor de volledige organisator, een Franse groep die verschillende voorzieningen heeft. Vier voorzieningen zijn recent overgenomen of worden overgenomen. Als die is afgerond, volgt de inspectie. Eén voorziening is intussen gestopt. Voor een andere is bijkomende informatie opgevraagd die recent is toegekomen. De inspectie wordt ingepland. Voor één voorziening loopt een klacht tegen een inspecteur die eerst moet worden afgehandeld vooraleer de andere voorziening van dezelfde organisator wordt bezocht. Voor de overige acht voorzieningen is de inspectie intussen ingepland.

Op de vraag wat er is gebeurd met de 23 adviezen tot handhaving, kan *Karine Moykens* niet antwoorden. Ze zou dat dossier per dossier moeten bekijken met het agentschap Opgroeien.

Op de slides kan men zien dat de reguliere inspectiebezoeken een vierde zijn van vroeger. Het is zeker geen verbetering. Het plan van aanpak staat in EDISON en wordt gebruikt als voorbereiding voor een inspectie om ter plaatse te bekijken of de tekorten zijn weggewerkt.

Ilse Malfroot heeft geen vragen maar maakt enkele opmerkingen. Mentes is voor de niet-gesubsidieerde voorzieningen gratis maar voor de koepels niet. Enkele voorzieningen hebben zich niet ingeschreven voor de overstap van trap 0 naar trap 1 omdat ze op trap 1 elf uur open moet zijn. Samenwerkende zelfstandigen die niet overstappen van trap 1 naar trap 2 hebben doorgaans een negatief advies gekregen omdat ze geen medewerkers in dienst hebben.

Celia Groothedde vraagt of in de analyse van de stoppers, ook de mensen zijn meegenomen die hun zaak overdragen.

In de antwoorden is weinig gesproken over de kindbegeleiders. De vraag blijft waarom studenten kinderopvang niet voor kinderopvang kiezen en waarom steeds minder studenten voor kinderopvang kiezen. Volgens *Celia Groothedde* hebben de werkomstandigheden en de toekomst of het gebrek daaraan hiermee te maken.

Hoeveel van de 533 voorzieningen hebben twee keer een inspectie gekregen in de voorbije drie jaar, een van de termijnen die geldt in de kinderopvang? Beantwoorden de andere inspecties aan hun eigen termijnen? In het verleden ontbraken er inspecties.

Een op vier reguliere inspecties is geen verbetering. *Celia Groothedde* zou graag de concrete termijnen op dit moment hebben. Ze heeft hierover ook een schriftelijke vraag gesteld waarop ze geen antwoord heeft gekregen (*Schriftelijke vraag* VI.Parl. 2022-23, nr. 91 van *Celia Groothedde* aan minister *Hilde Crevits*). In november 2022 is afgesproken dat er in april 2023 een benchmark zou zijn, maar hij is er niet.

Minister *Hilde Crevits* levert grote inspanningen om zo transparant mogelijk te zijn. Die inspanningen verdienen waardering. De hervormingen zijn enorm. Er is een bureau aangesteld voor de benchmark. Er wordt hard gewerkt, samen met de sector, om ervoor te zorgen dat de situatie in de kinderopvang verbetert. Bovendien is er krapte op de arbeidsmarkt en smeekt de sector om een positieve imagobuilding. Er moet aan de kind-begeleiderratio worden gewerkt. Dat kan op diverse manieren, maar minister *Hilde Crevits* wil vermijden dat duizenden gezinnen plots zonder kinderopvang zijn.

Karine Moykens laat de detailgegevens over de 533 dossiers bezorgen. Ze kan niet zeggen op welke termijn men de inspectieverslagen zal kunnen raadplegen.

Bruno Vanobbergen verduidelijkt dat overnames niet geteld worden bij de stoppers. Er is geen zicht op kindbegeleiders die stoppen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Koen DANIËLS
Katrien SCHRYVERS
Freya SAEYS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

CEGO	Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
HIVA	Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving
IKT	inkomenstarief
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
MeMoQ	Meten en Monitoren van de kwaliteit in de kinderopvang van baby's en peuters
PEP	personeelsplan
UGent	Universiteit Gent
VECK	Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling
VK	vertrouwenscentrum kindermishandeling
vte	voltijdsequivalent / voltijdequivalent
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)